

Myndigheten
för civilt försvar

Sammanställning av genomförd verksamhet inom civilt försvar 2025

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Sammanställning av genomförd verksamhet inom civilt försvar 2025

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Enhet: Sektionen för strategisk analys och utvärdering

Produktion: Advant

Publikationsnummer: MCF0109 – juni 2026
ISBN-nummer: 978-91-7927-732-1

Förord

Det civila försvaret behöver utvecklas i hög takt för att möta det försämrade säkerhetsläget. De åtgärder som ger störst effekt och därmed höjd förmåga inom de viktigaste samhällsfunktionerna bör prioriteras. För detta tillför regeringen historiskt stora resurser under perioden 2025–2030. Det är avgörande att medlen snabbt leder till ökad förmåga.

Myndigheten för civilt försvar har, med utgångspunkt i beredskapsmyndigheternas särskilda redovisningar för civilt försvar, sammanställt en bild av det civila försvarets utveckling och hur de historiska ekonomiska satsningarna har omsatts under 2025. Sammanställningen visar att 2025 var ett händelserikt år, med en bred och mångfacetterad uppsättning redovisade huvudsakliga åtgärder som sammantaget når upp till knappt 7 miljarder. Utvecklingen mot målet för det civila försvaret har tagit steg framåt.

Sammanställningen visar att delar av den verksamhet som syftar till att stärka det civila försvaret inte fullt ut kan följas upp inom nuvarande styrnings- och uppföljningsmodeller. Det finns utmaningar med att följa upp den särskilda ekonomiska planeringsram som har avsatts för att stärka det civila försvaret. Stora delar av arbetet med civilt försvar finansieras också genom ordinarie anslag, och dagens strukturer gör det svårt att få en heltäckande bild av hur resurser omsätts i faktisk förmåga. Detta understryker behovet av fortsatt utveckling av styrning, finansiering och uppföljning för att säkerställa att satsningarna når avsedd effekt. Myndigheten lyfter också ett antal utmaningar som uppdraget har synliggjort samt vilka behov myndigheten ser framöver för att möta dessa utmaningar.

Denna sammanställning är ett av flera underlag som ska bidra till att ge en helhetsbild av utvecklingen inom det civila försvaret. Den är också en del i arbetet med att säkerställa att de historiska satsningarna omsätts i verklig och uthållig förmåga – i hela samhället, över tid och där behoven är som störst.

Mikael Frisell,
Generaldirektör vid Myndigheten för civilt försvar

Stockholm, 23 april 2026

Innehåll

Inledning	6
Material och tillvägagångssätt.....	6
Avgränsningar.....	7
Disposition.....	10
Sammantagen bild	12
Huvudsakliga åtgärder.....	13
Fördelning av medel.....	17
Bidrag till målet för det civila försvaret.....	29
Genomförda huvudsakliga åtgärder 2025	32
Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner.....	34
Krigsorganisation och personalförsörjning.....	39
Ledning och samverkan.....	43
Scenariospecifika beredskapsplaner.....	48
Risk- och kriskommunikation.....	51
Psykologiskt försvar.....	53
Systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet.....	55
Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet.....	57
CBRNE (farliga ämnen).....	59
Bidra till det militära försvarets förmåga.....	61
Avslutande reflektioner	65
Fortsatt ojämna utveckling.....	65
För lite flexibilitet i användningen av medel.....	65
Ingen heltäckande ekonomisk uppföljning.....	66
Ingen uppföljning av aktörer utanför beredskapsmyndigheterna.....	67
Dubbelredovisning och risk för överlappande processer.....	67
Redovisningsstöd som behöver fylla flera syften.....	68
Bilagor	71

Inledning

Inledning

Alla beredskapsmyndigheter¹ har ålagts att lämna en särskild redovisning för civilt försvar i samband med myndighetens årsredovisning. Utifrån dessa redovisningar har Myndigheten för civilt försvar i sin tur fått i uppdrag² att göra en sammanställning av genomförd verksamhet och att redovisa resultatet till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) senast den 4 maj 2026.

I enlighet med Inriktning för civilt försvar 2025–2030 ska beredskapsmyndigheternas särskilda redovisningar innehålla en genomgång av:³

- vilka huvudsakliga åtgärder som myndigheten har genomfört inom sitt ansvarsområde för att höja det civila försvarets förmåga inför höjd beredskap,
- hur de medel som disponerats av myndigheten för att stärka arbetet med civilt försvar fördelar sig på redovisad verksamhet,
- hur vidtagna åtgärder inom myndighetens ansvarsområde har bidragit till att nå målet för det civila försvaret.

Denna rapport utgör Myndigheten för civilt försvars sammanställning.

Material och tillvägagångssätt

Inför beredskapsmyndigheternas särskilda redovisningar för civilt försvar tog Myndigheten för civilt försvar fram ett redovisningsstöd⁴ som bestod av:

- Ett missiv som beskrev uppdraget samt den särskilda redovisningens roll i den sammanhängande cykeln med inriktning, planering och uppföljning i det civila försvaret.
- En instruktion för ifyllnad av en frågemall för beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar 2025 med tillhörande sammanfattande promemoria.
- Frågemall i Excel.
- Bilaga: Lista med viktiga samhällsfunktioner (VSF).⁵

Not 1. Säpo är undantagen den rapporteringsskyldighet som åligger övriga beredskapsmyndigheter.

Not 2. Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Myndigheten för civilt försvar. (Fö2025/0024, Fö2025/01825 (delvis), Fö2025/01899).

Not 3. Enligt "Inriktning för civilt försvar 2025-2030". (Fö2024/02054).

Not 4. MSB (2025). "Beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar 2025". (MSB 2025-02170-11, MSB 2025-02170-12, MSB 2025-02170-13).

Not 5. Denna gällde under 2025, det vill säga det år som följs upp, men har nu ersatts av "Lista med de viktigaste samhällsfunktionerna – Utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap". MCF0018 – januari 2026.

Myndigheten för civilt försvar har mottagit drygt 500 redovisade huvudsakliga åtgärder från de rapporteringsskyldiga beredskapsmyndigheterna samt en sammanfattande promemoria från var och en av dem. Dessa underlag ligger till grund för denna sammanställning. Riksbanken deltar i beredskapssektorn Finansiella tjänster men är inte en beredskapsmyndighet. Som myndighet under riksdagen tilldelas de varken medel eller uppdrag från regeringen, och Riksbanken har därför inte heller redovisat huvudsakliga åtgärder. Myndigheten för civilt försvar har valt att ändå lyfta fram några exempel från genomförd verksamhet under 2025, utifrån Riksbankens årsredovisning⁶, men medel för Riksbankens verksamhet inom civilt försvar ingår inte i sammanställningen.

Myndigheterna redovisade sina underlag till Myndigheten för civilt försvar i samband med inlämning av respektive myndighets årsredovisning den 22 februari 2026.

Avgränsningar

Beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar är ingen heltäckande genomgång av den verksamhet som har genomförts under 2025. Redovisningen innehåller endast så kallade huvudsakliga åtgärder. I korthet är en huvudsaklig åtgärd en av myndigheten utvald åtgärd som bedöms vara viktig. Åtgärden ska ha gett eller förväntas ge effekt på det civila försvarets förmåga och därmed bidra till att nå målet för det civila försvaret.

Beredskapsmyndigheterna rekommenderades välja ut huvudsakliga åtgärder som åskådliggör en bredd av den verksamhet som bidrar till det civila försvarets förmågeuppbyggnad, och som utgör en substantiell del av de medel som tilldelats inom civilt försvar.⁷ Beredskapsmyndigheterna rekommenderades att lämna in 2–10 huvudsakliga åtgärder per myndighet, där beredskapsmyndigheter med mindre omfattande verksamhet inom det civila försvaret ombads lämna in närmare 2 än 10 åtgärder. Detta för att materialet inte skulle bli för omfattande i relation till tidsramen för uppdraget. Således utgör de redovisade huvudsakliga åtgärderna endast ett urval av verksamheten, vilket har aggregerats ytterligare i denna sammanställning.

Ytterligare en avgränsning är att uppdraget till beredskapsmyndigheterna endast omfattade myndigheternas egna huvudsakliga åtgärder. Därmed omfattades inte åtgärder som sker i exempelvis kommuner, regioner och näringsliv, såvida dessa inte har bedrivits tillsammans med eller har finansierats av en beredskapsmyndighet.

Not 6. Sveriges Riksbank. Årsredovisning för Sveriges riksbank 2025. Diarienummer: 2025-00990.

Not 7. För mer utförlig beskrivning av en huvudsaklig åtgärd, se bilaga ”MSB instruktion – Särskild redovisning för civilt försvar i Beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar 2025”. (MSB 2025-02170-12).

För att undvika dubbelrapportering angav Myndigheten för civilt försvar i redovisningsstödet att beredskapsmyndigheter som överför medel till andra beredskapsmyndigheter inte skulle redovisa dessa överföringar som huvudsakliga åtgärder. Det var i stället mottagande beredskapsmyndighet som, med utgångspunkt i de överförda medlen, kunde vidta olika typer av åtgärder och därefter också redovisa dessa som huvudsakliga åtgärder. Däremot kunde beredskapsmyndigheter som överförde medel till aktörer som inte omfattades av den särskilda redovisningen för civilt försvar (till exempel kommuner, frivilligorganisationer eller företag) redovisa dessa överföringar som huvudsakliga åtgärder. Denna distinktion gjordes för att minska risken för dubbelrapportering, men det kan ändå finnas ett visst mått av dubbelrapportering.

För att möjliggöra sammanställning och få en koppling mellan inriktning, planering och uppföljning ombads beredskapsmyndigheterna koda åtgärderna mot två raster som är centrala i arbetet med civilt försvar. De fick ange primärt fokusområde för respektive huvudsaklig åtgärd utifrån tidigare ”Planeringsinriktning för civil beredskap”⁸ samt den viktiga samhällsfunktion som respektive huvudsaklig åtgärd primärt avser, utifrån den då aktuella listan över viktiga samhällsfunktioner.⁹ Detta i syfte att kunna ge en bild av åtgärdernas fördelning mellan fokusområdena och de viktiga samhällsfunktionerna.

Myndigheten för civilt försvar har sedan dess reviderat båda dessa dokument och utkommit med uppdaterade versioner i januari 2026, bland annat utifrån regeringens ingångsvärden för försvarsbeslutsperioden 2025–2030¹⁰ samt ”Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030”¹¹, som kompletterar och konkretiserar regeringens inriktning för perioden. För att anpassa och använda de reviderade dokumenten har arbetsgruppen i bearbetning och sammanställning gjort viss handpåläggning för att anpassa angivna fokusområden enligt de uppdaterade fokusområdena. Fördelningen mellan fokusområdena hade möjligen sett något annorlunda ut om beredskapsmyndigheterna själva hade kategoriserat sina huvudsakliga åtgärder enligt nuvarande fokusområden direkt. Därtill är indelningen inte alltid uppenbar eftersom beredskapsmyndigheterna, för att kunna aggregera sina huvudsakliga åtgärder, har behövt inkludera flera delåtgärder som kan höra hemma i olika fokusområden.

Not 8. Denna gällde under 2025, det vill säga det år som följs upp, men har nu ersatts av ”Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga”. MCF0019 – januari 2026.

Not 9. Denna gällde under 2025, det vill säga det år som följs upp, men har nu ersatts av ”Lista med de viktigaste samhällsfunktionerna – Utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap”. MCF0018 – januari 2026.

Not 10. Inriktning för civilt försvar 2025–2030 (Fö2024/02054) samt Gemensamma förutsättningar för utvecklingen av totalförsvaret 2025–2030 (Fö2024/02054 (delvis)).

Not 11. Försvarsmakten och MSB (2025). Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030. FM2025-19772:2, MSB 2025-08877.

Regeringen gav den 23 oktober 2025 i uppdrag till Myndigheten för civilt försvar (då MSB) att göra en bedömning av det civila försvarets förmåga (Fö2025/01545), med slutredovisning till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) senast den 4 maj 2026.¹² En skriftlig delredovisning skulle redovisas senast den 14 januari 2026.¹³ I delredovisningen presenterade Myndigheten för civilt försvar en överblick över särskilt betydelsefulla åtgärder som vidtagits under 2025 och den förmågeutveckling som dessa åtgärder bedömdes ha resulterat i – det civila försvarets rörelse det senaste året.¹⁴ Då det redan finns ett stort antal exempel på åtgärder i delredovisningen, har myndigheten valt att inte upprepa dem i denna sammanställning när exempel på åtgärder ges, utan hänvisar istället till delredovisningen på flera ställen. De exempel som lyfts omfattar därför framför allt åtgärder som inte nämns i delredovisningen.

Om flera myndigheter har genomfört ungefär samma typ av huvudsakliga åtgärder beskrivs det översiktligt genom illustrativa beskrivningar på typiska åtgärder inom ett fokusområde. De mer specifika exempel som lyfts fram är snarare en huvudsaklig åtgärd som endast en eller ett fåtal myndigheter har redovisat, eller en huvudsaklig åtgärd hos flera myndigheter som har särskild dignitet (bredd, omfattande ekonomiska medel eller på annat sätt är intressanta). Det finns inte detaljerade exempel på åtgärder och projekt som har finansierats genom anslag 2:4 Krisberedskap, då dessa återfinns i rapport "Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025".¹⁵ Därtill har ett antal beredskapsmyndigheter inte redovisat sina huvudsakliga åtgärder i öppet format, varför inte heller dessa återges som exempel.¹⁶ Vidare har vissa myndigheter i de sammanfattande promemoriorna redovisat ekonomiska medel som i de ifyllda frågemallarna inte tydligt har fördelats på specifika åtgärder. I vissa fall har även åtgärder redovisats utan angiven kostnad (0 kronor). Sammantaget innebär ovan redogjorda avgränsningar att de exempel som lyfts fram kanske inte alltid illustrerar tyngden eller vidden i de huvudsakliga åtgärder som beredskapsmyndigheterna har redovisat.

Not 12. I slutredovisningen bedömer Myndigheten för civilt försvar nivån på det civila försvarets förmåga och hur denna står sig i relation till inriktningar och planeringsförutsättningar. Det är således där – och inte i denna sammanställning – som en bedömning av nivån på förmågan görs.

Not 13. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 14. I delredovisningen av det civila försvarets förmåga konstaterade myndigheten att en systematisk insamling av genomförda åtgärder 2025 inte hade genomförts till följd av den begränsade tidsramen för uppdraget, i kombination med att regeringen inte hade lagt ett kompletterande uppdrag på beredskapsmyndigheterna att bidra med underlag. Efter att myndigheten nu systematiskt har gått igenom redovisade huvudsakliga åtgärder från beredskapsmyndigheterna, kan det dock konstateras att delredovisningen i stor utsträckning fångade genomförda åtgärder under året.

Not 15. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025". MCF 2026-05957.

Not 16. Berörda myndigheters ekonomiska medel återfinns dock i den övergripande ekonomiska sammanställningen, där medel inte går att härleda till specifika huvudsakliga åtgärder eller myndigheter.

I de sammanställningar som görs uppmärksammas ibland **andel** av huvudsakliga åtgärder, myndigheter eller liknande i stället för **antal**. Eftersom omfattning, dignitet och innehåll skiljer sig åt avsevärt mellan beredskapsmyndigheternas redovisningar skulle angivelse av antal inte ge en rättvisande bild. En åtgärd kan omfatta allt från uppdateringen av en plan till ett omfattande, flerårigt investeringsprogram, och dessa kan därför inte likställas genom en enkel sammanräkning. Genom att redovisa andelar synliggörs i stället beredskapsmyndigheternas prioriteringar och hur resurser har fördelats mellan olika områden. Det ger en mer nyanserad och proportionell bild av verksamheternas inriktning och den faktiska insatsen, samtidigt som det minskar risken för missvisande jämförelser mellan beredskapsmyndigheter som har olika arbetssätt eller rapporteringsstrukturer.

Disposition

Efter detta inledande avsnitt som redogör för uppdragets material, tillvägagångssätt och avgränsningar, förmedlar Myndigheten för civilt försvar en sammantagen bild av genomförda huvudsakliga åtgärder inom det civila försvaret under 2025, fördelning av medel på dessa åtgärder samt åtgärdernas bidrag till målet för civilt försvar. Detta följs av en översiktlig genomgång av genomförda huvudsakliga åtgärder under året, med några exempel. De huvudsakliga åtgärderna är indelade efter fokusområdena och underrubrikerna i ”Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga”.¹⁷ Detta för att skapa en tydlig länk mellan inriktning, planering och nu uppföljning, vilket sker genom denna sammanställning.¹⁸ Sist återfinns rubriken ”Avslutande reflektioner” där Myndigheten för civilt försvar lyfter sina reflektioner utifrån materialet samt utmaningar kopplade till detta uppdrag och vilka behov myndigheten ser framöver för att möta dessa utmaningar.

Not 17. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga”. MCF0019 – januari 2026.

Not 18. Under 2025 gällde tidigare planeringsinriktning, varför uppföljning egentligen sker mot den. Myndigheten för civilt försvar väljer dock att här använda rubriker som motsvarar fokusområdena i den reviderade planeringsinriktningen från 2026 och framåt. Myndigheten har därför också gjort ett arbete med att ”koda om” redovisade huvudsakliga åtgärder så att alla knyts till de nya fokusområdena i nu gällande planeringsinriktning.

Sammantagen bild

Sammantagen bild

Detta kapitel ger en övergripande och summerande bild av de huvudsakliga åtgärder som beredskapsmyndigheterna har genomfört, fördelningen av medel på dessa huvudsakliga åtgärder samt åtgärdernas koppling till delarna i målet för det civila försvaret.

Beredskapsmyndigheterna har under 2025 redovisat huvudsakliga åtgärder motsvarande knappt 7 miljarder kronor.

De redovisade huvudsakliga åtgärderna synliggör en fortsatt förflyttning från intern organisationsberedskap till insatser som stärker förmågan i samhället i stort. Det senare rör sig bland annat om satsningar på försörjningsberedskap, personalförsörjning och robusthetshöjande investeringar. Samtidigt fortsätter arbetet med att stärka den egna myndighetens beredskap genom satsningar på alternativa verksamhets- och ledningsplatser och förbättrad kontinuitetshantering. Myndigheterna har också fördjupat sitt stöd och sin samverkan med kommuner, regioner och privata aktörer, bland annat genom investeringsprogram, gemensamma övningar, etablerade forum för privat-offentlig samverkan samt arbete inom regionala planeringsstrukturer.

Samtidigt genomför beredskapsmyndigheterna betydligt fler åtgärder inom civilt försvar än vad som framgår av de redovisade huvudsakliga åtgärderna. Vissa myndigheter använder även mer medel för civilt försvar än vad som tilldelats. Flera myndigheter redovisar också att villkor för anslag och investeringar, svårigheter med rekrytering och försenade upphandlingar har påverkat möjligheterna att omsätta tilldelade medel.

Sammantaget visar denna sammanställning upp exempel på bredden av genomförda åtgärder i det civila försvaret, snarare än en heltäckande beskrivning. Det civila försvaret har stärkts i bredd och djup, men genomförda huvudsakliga åtgärder visar att utvecklingen fortfarande är ojämn inom och mellan myndigheter, beredskapssektorer och civilområden.

För att säkerställa uthållig förmågeuppbyggnad krävs långsiktig styrning, finansiering och systemutveckling. Samtidigt visar myndigheternas redovisningar och denna sammanställning att utmaningar i den ekonomiska styrningen gör det svårt att både särskilja medel och få en heltäckande bild av genomförd verksamhet.

Huvudsakliga åtgärder

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder övergripande utifrån de fokusområden som anges i gällande planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar samt de funktioner som återfinns i gällande lista över de viktigaste samhällsfunktionerna.

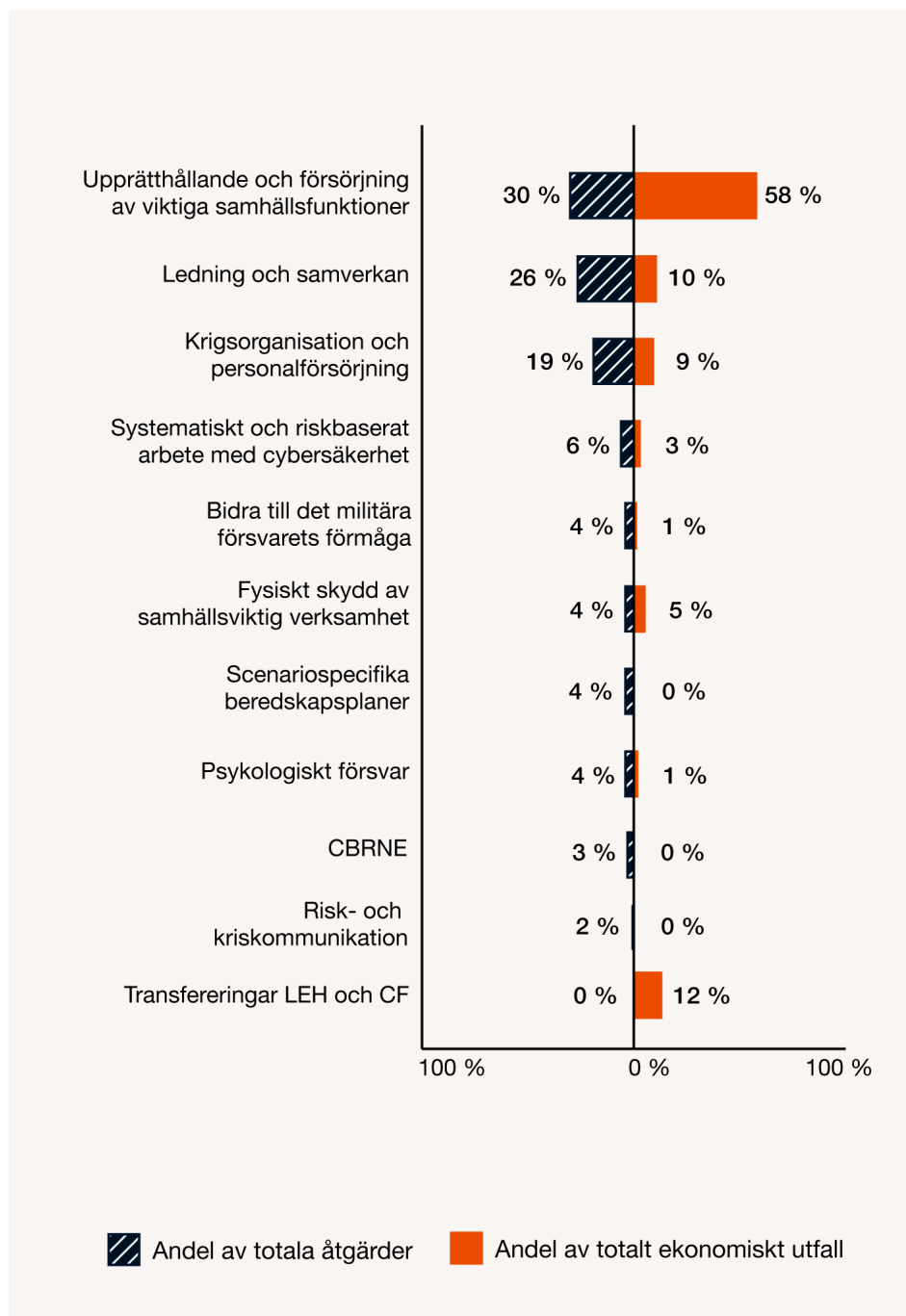
Beredskapsmyndigheterna har totalt redovisat drygt 500 huvudsakliga åtgärder, vilka till största delen kan kopplas till fokusområdena ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner”, ”Krigsorganisation och personalförsörjning” samt ”Ledning och samverkan”. Tillsammans omfattar dessa tre fokusområden 75 procent av de inrapporterade åtgärderna.¹⁹ I **Diagram 1** på nästa sida presenteras en samlad bild av fördelningen mellan andel huvudsakliga åtgärder per fokusområde och andel av ekonomiskt utfall per fokusområde.

Huvudsakliga åtgärder som är återkommande hos flera myndigheter är investeringar i fysiskt skydd, etablering av alternativa verksamhetsplatser, uppbyggnad av beredskapslager, övningar och utbildningar, utökning av reservkraft samt överlag ett arbete med att utveckla och anpassa sin krigsorganisation utifrån de mer detaljerade krav som fastställdes under året i nya föreskrifter och allmänna råd.²⁰ Andra återkommande åtgärder är arbete med inkvartering och utrymning samt värdlandsstöd. Det har också genomförts åtgärder hos flera myndigheter inom kontinuitetshantering och försörjningsberedskap, såsom inköp och lagerhållning för egen organisation, för aktörer inom ansvarsområdet (till exempel kommuner eller regioner) men också etablering eller fördjupning av näringslivsråd som involverar ett brett antal aktörer.

Not 19. Detta beror på att dessa fokusområden är bredare än övriga fokusområden, men också på att ”Scenariospecifika beredskapsplaner”, ”Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet” och ”Bidra till det militära försvarets förmåga” inte var beslutade fokusområden under 2025 utan har tillkommit sedan dess. Som beskrivs i avsnitt ”Avgränsning”, har myndigheten gjort handpåläggning för att matcha huvudsakliga åtgärder från tidigare planeringsinriktning till den nya. Antalet huvudsakliga åtgärder inom de nya fokusområdena hade troligen blivit mer omfattande om beredskapsmyndigheterna kunnat koppla till dem direkt.

Not 20. MSBFS 2025:4. Föreskrifter och allmänna råd om statliga myndigheters uppgifter inför och vid höjd beredskap.

Diagram 1. Andel av totala huvudsakliga åtgärder och andel av totalt ekonomiskt utfall per fokusområde, i procent.

Av de 66 beredskapsmyndigheter som lämnat in underlag är det många som rapporterat fler än en huvudsaklig åtgärd inom samma fokusområde. Därför riskerar en summering av enskilda huvudsakliga åtgärder att överrepresentera vissa myndigheters arbete. För att ge en mer rättvisande bild av hur brett fokusområdena berörs i det samlade underlaget redovisas istället andelen myndigheter som har rapporterat minst en huvudsaklig åtgärd inom respektive fokusområde i **Diagram 2** nedan. Detta mått speglar hur många myndigheter som faktiskt bedrivit verksamhet inom varje område, oberoende av hur många huvudsakliga åtgärder de har rapporterat.

Diagram 2. Andel redovisande myndigheter som rapporterat **minst en** huvudsaklig åtgärd inom respektive fokusområde, i procent.

Utöver planeringsinriktningens fokusområden har Myndigheten för civilt försvar använt listan med viktiga samhällsfunktioner som raster för att särskilt kunna uppmärksamma vilka viktiga samhällsfunktioner som inte nämns i beredskapsmyndigheternas redovisningar. Detta tydliggör vilka viktiga samhällsfunktioner som helt saknar kopplade huvudsakliga åtgärder, och där det därför kan finnas behov av fortsatta insatser.²¹

14 viktiga samhällsfunktioner har inte förekommit i någon beredskapsmyndighets redovisning, vilket presenteras i **Tabell 1** på nästa sida. En tredjedel av dessa viktiga samhällsfunktioner saknar hemvist i en beredskapssektor. Av de viktiga samhällsfunktionerna med hemvist i en sektor finns det funktioner inom Ekonomisk säkerhet, Energiförsörjning, Finansiella tjänster, Hälsa, vård och omsorg samt Transporter som inte är omnämnda. Dessa sektorer har dock två eller fler viktiga samhällsfunktioner kopplade till sina verksamheter, vilket innebär att minst en av sektorns viktiga samhällsfunktioner har träffats av huvudsakliga åtgärder.

Det är också viktigt att påpeka att det kan ha genomförts åtgärder med bäring på de viktiga samhällsfunktioner som inte har noterats inom ramen för denna sammanställning. Även om det är rimligt att anta att dessa åtgärder inte har varit av stor dignitet var och en för sig – eftersom ingen har valt att redovisa dem som huvudsakliga åtgärder – så kan dessa eventuellt genomförda åtgärder sammantaget ändå ha påverkat förmågan i de icke redovisade viktiga samhällsfunktionerna. Det kan också ha vidtagits åtgärder av aktörer som inte fångas upp i beredskapsmyndigheternas särskilda redovisningar. Således krävs det mer fördjupning innan det med säkerhet går att säga att fler och/eller riktade åtgärder krävs inom de viktiga samhällsfunktionerna nedan.

Not 21. Eftersom flera av dessa funktioner har fått nya namn i den uppdaterade listan över viktiga samhällsfunktioner från 2026, har funktionerna klassificerats om i enlighet med de nya namnen på funktionerna. Av de funktioner som inte hade omnämnts kunde Myndigheten för civilt försvar, genom manuell kontroll, ta bort ytterligare tre funktioner som med säkerhet har huvudsakliga åtgärder kopplade till sig: livsmedelsproduktion, måltidsverksamhet och primärproduktion.

Tabell 1. Ej redovisade viktiga samhällsfunktioner.

Viktig samhällsfunktion (2026)
Finansiering av offentlig verksamhet
Energigas
Fjärrvärme och fjärrkyla
Säkerställande av finansiell stabilitet
Försäkring
Sparande, finansiering och finansiell riskhantering
Tandvård
Kollektivtrafik
Terminaler
Allmänna val
Nyheter och samhällsinformation
Forskning
Omsorg av barn och elever
Utbildning för vuxna studerande
Legitimering och signering

Fördelning av medel

I detta avsnitt presenteras först den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret och därefter en nedbrytning och analys av redovisade medel i olika skärningar (per beredskapssektor, fokusområde, anslagstyp med mera). Myndigheten för civilt försvar ställde ett antal kompletterande frågor i redovisningsstödet som var frivilliga för beredskapsmyndigheterna att fylla i, under rubrikerna ”Medel som inte förbrukats”, ”Omfördelning av medel” och ”Resterande medel”. Totalt svarade ungefär en tredjedel av myndigheterna på frågorna, och det varierar inbördes mellan frågorna. Eftersom det är en liten andel av myndigheterna som har svarat på frågorna kan ingen helhetsbild ges.

Den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret

I Budgetpropositionen 2025 presenterades medelsfördelningen enligt **Tabell 2** på nästa sida. Detta uttrycktes som den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret och uppgick till 8,5 miljarder kronor år 2025.

Tabell 2. Den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret, i miljoner konor.²²

Område	2025 (tidigare beslutat)	2025 (ytterligare)	Sammanlagt 2025
Ekonomisk säkerhet	27	26	53
Elektroniska kommunikationer och post	190	320	510
Energiförsörjning	312	293	605
Finansiella tjänster	8	10	18
Försörjning av grunddata	25	27	52
Hälsa, vård och omsorg	2 040	26	2 066
Livsmedelsförsörjning och dricksvatten	546	225	771
Ordning och säkerhet	164	211	375
Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen	510	152	662
Transporter	752	298	1 050
Samordning och ledning	1 105	307	1 412
Kunskap och forskning	25	28	53
Skydd av kulturarv	0	24	24
Frivilliga försvarsorganisationer	64	28	92
Övrigt	689	0	689
Kommande satsningar	0	25	25
Totalt (miljarder kronor):	6,5	2	8,5

Beredskapsmyndigheterna har endast haft uppdraget att redovisa hur de medel som använts av respektive myndighet för att stärka arbetet med civilt försvar fördelar sig på redovisad verksamhet (det vill säga huvudsakliga åtgärder).

Not 22. [Presentationsbilder från regeringens pressträff den 12 september 2024](#): "Ett starkare civilt försvar – historiska satsningar på kort och lång sikt". Denna tabell kallas "Ökning av medel från 2025" och visar den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. I tabellen ovan visas endast medel för år 2025.

Uppdragets utformning innebär därför att Myndigheten för civilt försvar inte kan visa en sammanställning av det samlade ekonomiska utfallet. Samtidigt hade det funnits ett värde i att använda tabellen från Budgetpropositionen 2025 som jämförelsepunkt. Myndigheten för civilt försvar hade därför som initial ambition att i denna sammanställning använda samma rubriker/områden som **Tabell 2** ovan för att ge en bild av hur de samlade redovisade medlen förhåller sig till de summor och områden som angavs i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Detta visade sig dock vara mycket svårt då det inte är helt tydligt vad som ingår i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret.

För det första har den tabell som angavs i budgetpropositionen 2025 inte varit möjlig att härleda fullt ut på myndighets- och anslagsnivå (och i budgetpropositionen för 2026 finns det inte någon härledning bakåt mellan åren). Tabellen innehåller också flera osäkerheter då medel har tillkommit genom vårändringsbudgeten 2025 och genom särskilda riktade uppdrag till vissa myndigheter.²³ Tabellen innehåller därtill mindre summor för verksamhet hos aktörer som inte är beredskapsmyndigheter²⁴ och som därför inte omfattas av denna sammanställning. Vidare omfattar tabellen medel för civilt försvar vid Säkerhetspolisen, som inte heller ingår i denna sammanställning.

Den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret har dessutom inte fått fullt genomslag i beredskapssystemet ännu, varken konceptuellt eller praktiskt. Ramen infördes år 2025 och begreppet är inte inarbetat än, varför det inte är givet för beredskapsmyndigheterna vad den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret innebär eller vilka medel som ingår. Flera beredskapsmyndigheter har uppgett att de medel som ser ut att ingå i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret de facto inte gör det. Några myndigheter har uppgett att det är särskilt svårt att följa nivåhöjande medel som tilldelades 2018 och några år framåt i tiden, det vill säga i det inledande skedet när medel för civilt försvar började delas ut, eftersom ingen öronmärkning av medel genomfördes då.

Ytterligare en komplexitet är att medel som använts för krisberedskap, som ska vara en integrerad del av ordinarie verksamhet, inte går att tydligt koppla till arbetet med civilt försvar även om många åtgärder som har vidtagits för att stärka krisberedskapen också har kommit det civila försvaret till nytta. Således har ett antal myndigheter uppgett att de i praktiken lägger betydligt mer resurser på åtgärder kopplat till civilt försvar än vad som återspeglas i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret.

Detta kan särskilt noteras för Myndigheten för civilt försvar och Myndigheten för psykologiskt försvar, där substantiella delar av verksamheten syftar till att bygga upp det civila försvaret, samtidigt som endast en liten del av myndigheternas tilldelade medel rymms inom den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Därtill har flera myndigheter, både i tabellen och i praktiken, tilldelats medel inom flera rubriker/områden. Fördelningen mellan dessa anslag

Not 23. Observera att denna sammanställning är avgränsad till 2025 som är det år som följs upp.

Not 24. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Försvarshögskolan (FHS) och SOS Alarm.

och områden har inte gått att urskilja i beredskapsmyndigheternas redovisade medel eftersom redovisningarna inte skulle ske på en sådan detaljerad nivå.

Beredskapsmyndigheternas redovisade huvudsakliga åtgärder motsvarar närmare 7 miljarder kronor, medan den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret 2025 uppgick till 8,5 miljarder kronor. Myndigheten för civilt försvar kan därmed konstatera att cirka 1,5 miljarder kronor från den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret inte har redovisats. Myndigheten kan också konstatera att det faktiska beloppet som inte har redovisats sannolikt är större, eftersom de redovisade 7 miljarderna även består av medel som inte ingår i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret.

Ett särskilt tydligt exempel på detta är Myndigheten för civilt försvar som sammantaget har rapporterat in huvudsakliga åtgärder motsvarande närmare 2,3 miljarder kronor. En härledning av myndighetens medelstilldelning i enlighet med den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret, visar ca 1,6 miljarder kronor, det vill säga en differens på ca 700 miljoner kronor. Enbart utifrån detta enskilda exempel skulle det kunna gå att utläsa att de totala redovisade medlen maximalt kan uppgå till 6,3 miljarder kronor av de 8,5 miljarder kronor som ingår i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Eftersom flera myndigheter har använt medel utöver tilldelningen enligt den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret, kan summan av redovisade medel som ingår i den ekonomiska planeringsramen antas vara ännu lägre – samtidigt som den faktiska summan som används i arbetet med civilt försvar är högre.

Nedbrytning av redovisade medel i olika skärningar

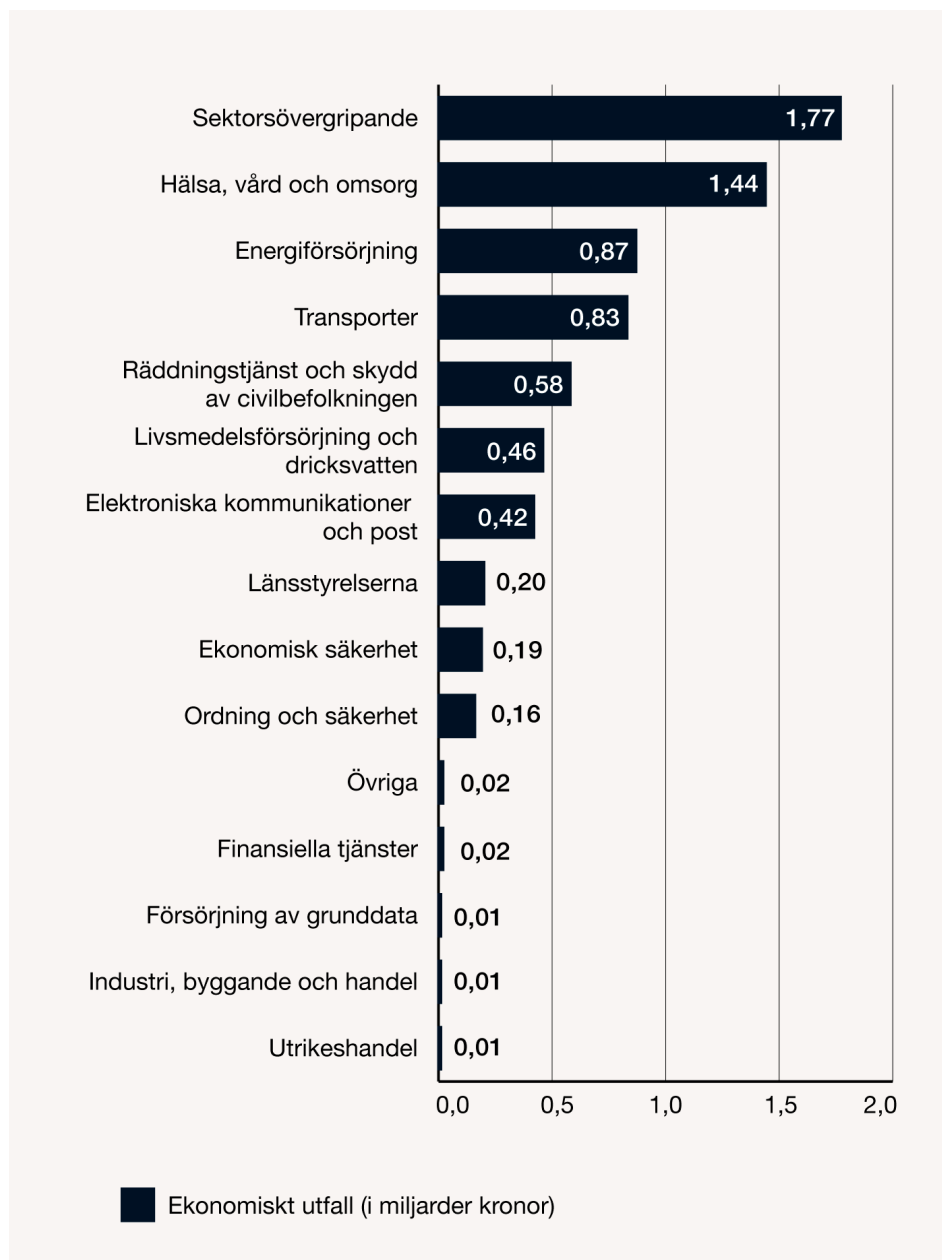
Mot bakgrund av resonemangen i avsnittet ovan, kan myndigheten inte återskapa redovisningen av medel per rubrik/område enligt budgetpropositionen 2025. I detta avsnitt visas istället en nedbrytning av redovisade medel på alternativa sätt.

Totala redovisade medel per sektor och särskilda kategorier

Bland de beredskapsmyndigheter som har redovisat huvudsakliga åtgärder finns några som saknar formell sektorstillhörighet och några som tillhör fler än en beredskapssektor. För de förstnämnda finns en övrigt-kategori och för de sistnämnda har myndigheten gjort en handpåläggning för att identifiera vilken beredskapssektor som en huvudsaklig åtgärd främst tillhör. Länsstyrelserna redovisas som en egen kategori och är således här exkluderade från de beredskapssektorer de tillhör.

Myndigheten för civilt försvar har i sin tur en särskild roll som ledande myndighet för det civila försvaret och ska inrikta, samordna och driva utvecklingen av det civila försvaret som helhet, vilket innebär att många av de genomförda huvudsakliga åtgärderna är utformade för att ge systempåverkan och kapacitetsförstärkning i flera sektorer samtidigt. Sådana åtgärder har klassats som **Sektorsövergripande** och bildar, tillsammans med samtliga huvudsakliga åtgärder från Myndigheten för psykologiskt försvar, en egen kategori.

Fördelningen per beredskapssektor samt särskilda kategorier (länsstyrelser, sektorsövergripande samt övrigt-kategorin) kan ses i **Diagram 3**.

Diagram 3. Totala redovisade medel per sektor/särskilda kategorier, i miljarder kronor.²⁵

De största ekonomiska volymerna återfinns inom kategorin Sektorsövergripande (1,77 miljarder kronor) samt inom beredskapssektorerna Hälsa, vård, omsorg (1,44 miljarder kronor), Energiförsörjning (0,87 miljarder kronor) och Transporter (0,83 miljarder kronor). Inrapporterade huvudsakliga åtgärder från Myndigheten för civilt försvar som klassats som Sektorsövergripande, motsvarar 1,71 miljarder kronor och resterande 60 miljoner kronor avser huvudsakliga åtgärder vid Myndigheten för psykologiskt försvar.

Not 25. I och med en förändring i Förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap vid årsskiftet 2025/2026 har Migrationsverket inordnats i sektorn Ordning och säkerhet. Även om Migrationsverket formellt inte tillhörde sektorn under 2025, har Myndigheten för civilt försvar för enkelhetens skull valt att inkludera Migrationsverket i sektorn Ordning och säkerhet i denna sammanställning.

I Budgetpropositionen 2025 (BP25) pekades sex beredskapssektorer ut som prioriterade för det civila försvaret; Elektroniska kommunikationer och post, Energiförsörjning, Hälsa, vård och omsorg, Livsmedelsförsörjning och dricksvatten, Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samt Transporter. Dessa sex prioriterade sektorer tilldelades ungefär två tredjedelar av medlen i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret 2025 (5,7 av 8,5 miljarder kronor).²⁶ I **Tabell 3** nedan jämförs de prioriterade sektorernas tilldelade medel i budgetpropositionen 2025 med hur mycket medel som berörda beredskapsmyndigheter tillsammans har redovisat i sina särskilda redovisningar.

Tabell 3. Jämförelse av prioriterade beredskapssektorer tilldelade medel i BP25 och redovisade medel i den särskilda redovisningen, i miljarder kronor.

Sektor	Tilldelade medel i BP25	Redovisade medel
Elektroniska kommunikationer och post	0,5	0,42
Energiförsörjning	0,6	0,87
Hälsa, vård och omsorg	2,1	1,44
Livsmedelsförsörjning och dricksvatten	0,8	0,46
Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen	0,6	0,58
Transporter	1,1	0,83

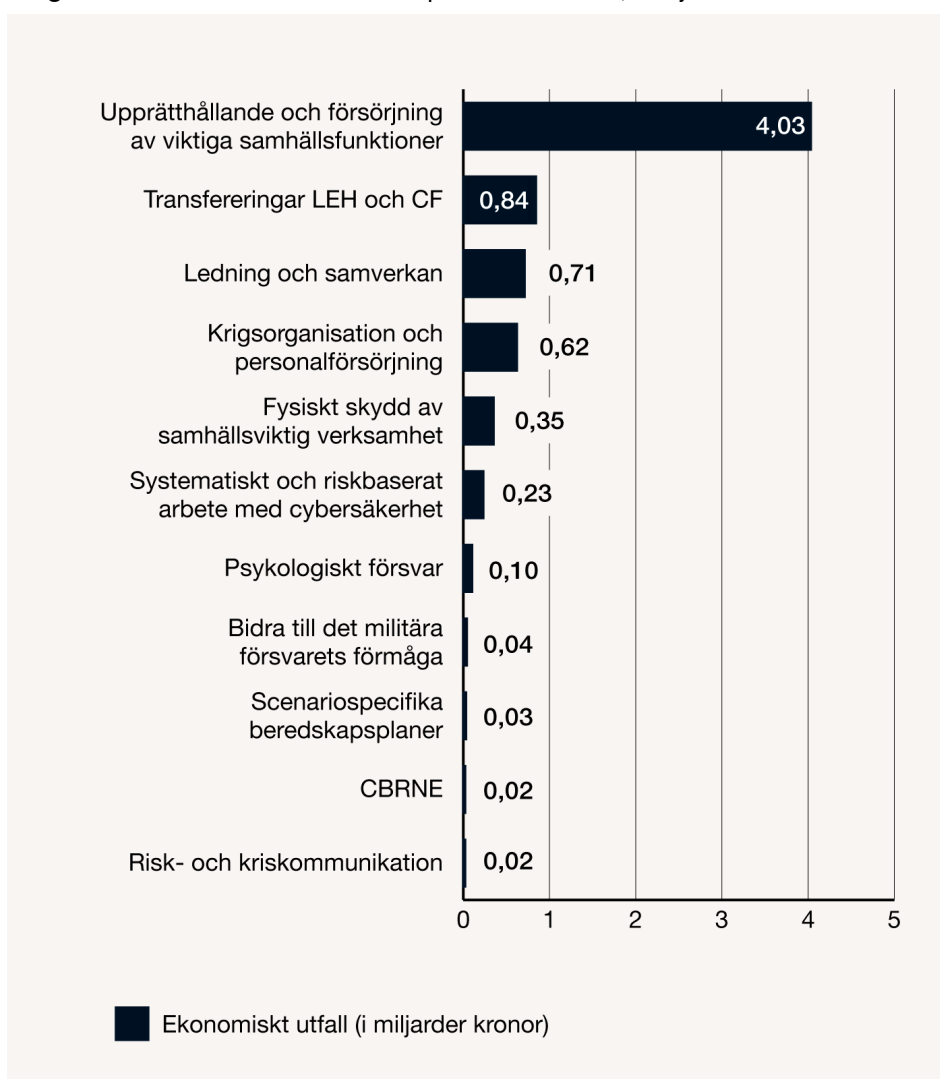
Dessa sex prioriterade beredskapssektorer redovisar de största ekonomiska volymerna i den särskilda redovisningen (se **Diagram 3** ovan) även om dessa medel, som tidigare konstaterats, inte nödvändigtvis är exakt de medel som ingår i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Beredskapssektorn Energiförsörjning har redovisat ett högre belopp än vad som tilldelades i budgetpropositionen för 2025. Övriga beredskapssektorer har inte redovisat åtgärder som motsvarar hela den tilldelade summan, även om både Elektroniska kommunikationer och post samt Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen ligger nära sina respektive tilldelade medel. Gällande Hälsa, vård och omsorg, har Socialstyrelsen uppgett att återbetalningar av tidigare års outnyttjade statsbidrag har sänkt myndighetens totala utfall. De medel som inte har nyttjats till fullo är dock framförallt kopplade till statliga säkerhetslager för traumavård, då myndighetens statliga säkerhetslager är i en utvecklingsfas där kostnaderna är svåra att uppskatta. Givet komplexiteten kring beredskapslagring kan Myndigheten för civilt försvar konstatera att det inte är otänkbart att detta också är att vänta inför etablering av beredskapslager inom fler beredskapssektorer.

Not 26. [Presentationsbilder från regeringens pressträff den 12 september 2024: "Ett starkare civilt försvar – historiska satsningar på kort och lång sikt"](#).

Totala redovisade medel per fokusområde

De huvudsakliga åtgärderna fördelar sig över samtliga fokusområden, men med stor variation i omfånget. Detta illustreras i **Diagram 4** nedan. De största ekonomiska volymerna återfinns inom fokusområdena ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner” (4,03 miljarder kronor), ”Ledning och samverkan” (0,71 miljarder kronor) samt ”Krigsorganisation och personalförsörjning” (0,62 miljarder kronor). Cirka en tredjedel av samtliga redovisade huvudsakliga åtgärder utgörs av transfereringar, motsvarande ca 2,4 miljarder kronor. Dessa återfinns framförallt inom fokusområdet ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner”, vilket delvis förklarar den stora totalsumman inom det fokusområdet.

Diagram 4. Totala redovisade medel per fokusområde, i miljarder kronor.

Totala redovisade medel utifrån anslagstyp

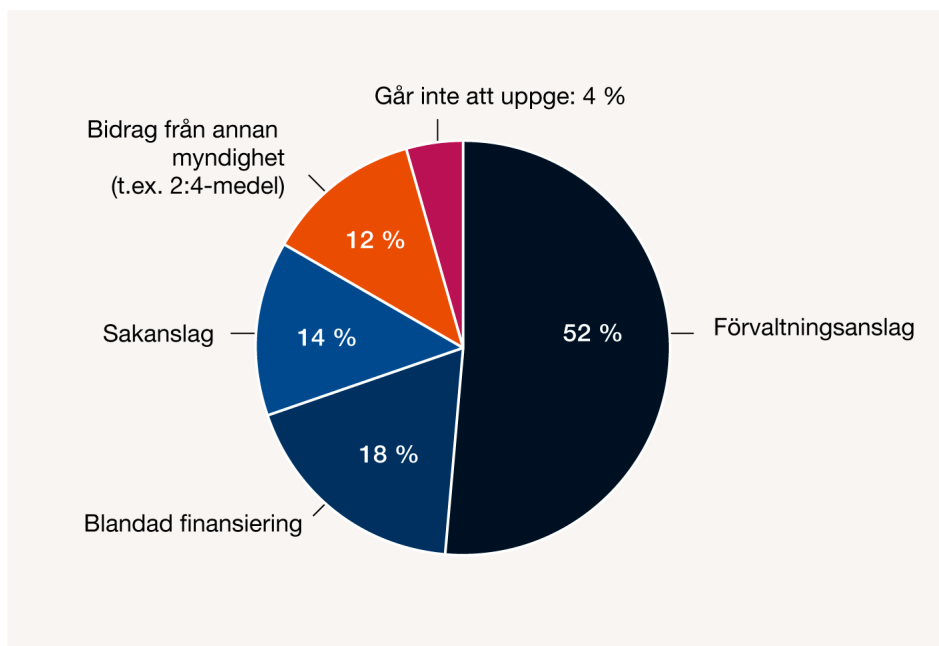
De redovisade huvudsakliga åtgärderna har finansierats genom förvaltningsanslag, sakanslag och riktade anslagsposter. Myndigheterna har angett vilken typ av anslag som i huvudsak har finansierat respektive åtgärd och det är därför inte säkert att hela summan avser det angivna anslaget. Det ekonomiska utfallet per huvudsaklig anslagstyp framgår i **Tabell 4**.

Tabell 4. Ekonomiskt utfall per anslagstyp, i miljarder kronor.

Huvudsakligt anslag	Andel av totalt utfall	Ekonomiskt utfall (miljarder kronor)
Sakanslag	58 %	4,04
Förvaltningsanslag	20 %	1,42
Blandad finansiering	20 %	1,37
Går inte att uppge	1 %	0,08
Bidrag från annan myndighet (t.ex. 2:4-medel)	1 %	0,07

I **Diagram 5** nedan redovisas istället hur andelen huvudsakliga åtgärder fördelar sig per huvudsaklig anslagstyp. Tillsammans med **Tabell 4** ovan, visar **Diagram 5** att andel huvudsakliga åtgärder och andel anslagstyp skiljer sig åt i betydande grad. Drygt hälften av alla redovisade åtgärder har finansierats med förvaltningsanslag, men dessa står endast för omkring en femtedel av det totala ekonomiska utfallet (1,42 miljarder kronor). Sakanslag utgör däremot 58 procent av det ekonomiska utfallet (4,04 miljarder kronor), samtidigt som de endast omfattar 14 procent av de huvudsakliga åtgärderna. Denna fördelning speglar hur sakanslagen i hög grad använts för färre men omfattande och mer kostnadskrävande åtgärder, ofta kopplade till investeringar, materiella resurser och infrastruktur. Förvaltningsanslagen har däremot använts för fler men mindre omfattande åtgärder som rör planering, utbildning, samverkan och ledning, vilket förklarar att de har fått ett mer begränsat ekonomiskt genomslag trots hög åtgärdsvolym.

Diagram 5. Andel huvudsakliga åtgärder per huvudsakligt anslag, i procent.

Huvudsakliga åtgärders mediankostnad

I snitt har beredskapsmyndigheterna redovisat åtta huvudsakliga åtgärder per myndighet, där 13 myndigheter har redovisat fler åtgärder än så. Mediankostnaden²⁷ för samtliga myndigheters huvudsakliga åtgärder är 900 000 kronor. I denna sammanställning ger mediankostnaden en mer rättvisande bild av kostnadsnivån än medelkostnaden, eftersom enstaka mycket kostnadsdrivande huvudsakliga åtgärder driver upp de totala volymerna. Länsstyrelserna står för cirka en tredjedel av samtliga inrapporterade huvudsakliga åtgärder men mediankostnaden för länsstyrelsernas huvudsakliga åtgärder är ungefär hälften så hög, 429 000 kronor.

Beräkningsmättet mediankostnad speglar generellt den typiska åtgärden som myndigheterna har genomfört, men då myndigheterna har redovisat huvudsakliga åtgärder på en aggregerad nivå, har det bidragit till att skapa en ojämn kostnadsbild. Det finns asymmetri i de redovisade huvudsakliga åtgärderna – både vad gäller hur verksamhet har grupperats och vad som varje åtgärd uppges kosta. Det gör att vissa åtgärder får större tyngd rent ekonomiskt eftersom omfånget på åtgärderna är bredare. Det finns en stor variation mellan fokusområdena, vilket redovisas i **Tabell 5** nedan.

Not 27. Mediankostnad är beräknad exklusive huvudsakliga åtgärder utan ekonomiskt utfall.

Tabell 5. Mediankostnad per fokusområde, i kronor.

Fokusområde	Mediankostnad (kr)
Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet	2 950 000
Systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet	2 760 500
Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner	1 295 000
Scenariospecifika beredskapsplaner	1 007 000
CBRNE	995 000
Bidra till det militära försvarets förmåga	613 000
Risk- och kriskommunikation	607 750
Psykologiskt försvar	555 500
Ledning och samverkan	538 000
Krigsorganisation och personalförsörjning	522 000

Det förekommer även ett antal huvudsakliga åtgärder i myndigheternas redovisningar som saknar uppskattat ekonomiskt utfall. Dessa utgör nio procent av det totala underlaget. Detta innebär inte nödvändigtvis att åtgärderna varit kostnadsfria, men eftersom de har nollredovisats i frågemallen har de exkluderats ur beräkningen av mediankostnaden så att denna inte skulle bli omotiverat låg. Det finns flera förklaringar till varför ekonomiskt utfall inte har kunnat anges. För vissa huvudsakliga åtgärder är det svårt att uppskatta en kostnad, exempelvis när åtgärden genomförs inom ramen för ordinarie verksamhet, när den har delats mellan flera verksamhetsområden eller när den är av mer förutsättningskapande karaktär. Därtill får vissa anslag inte användas för exempelvis personalkostnader, vilket gör att andra medel och anslag, som kan ligga utanför den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret, behöver användas för att fullt ut finansiera en huvudsaklig åtgärd. Detta är dessutom den första särskilda redovisningen för civilt försvar, vilket innebär att myndigheterna inte nödvändigtvis har kunnat tillämpa metoden att uppskatta ekonomiskt utfall per huvudsaklig åtgärd. Detta kommer förhoppningsvis utvecklas och förfinas i kommande redovisningar.

Medel som inte förbrukats

En av de kompletterande frågor som var frivillig att fylla i avsåg om tilldelade medel för civilt försvar inte hade utnyttjats i sin helhet, och i sådana fall varför. Detta för att kunna ge en fingervisning om det finns utmaningar som behöver adresseras. Ungefär en femtedel av myndigheterna svarade på denna fråga.

Som skäl uppgavs bland annat svårigheter att rekrytera då kompetensen är eftertraktad och många beredskapsmyndigheter behöver rekrytera. Andra skäl är att flera upphandlingar har överklagats under upphandlingsprocessen, vilket har bidragit till kraftiga förseningar och därmed till att medel inte har hunnit förbrukas. Ytterligare skäl är interna omställningsprocesser som inneburit försenade åtgärder eller att ändringar i lagstiftning trätt i kraft senare än väntat och därmed har försenat planerade åtgärder.

Någon myndighet har uppgett att underförbrukning till stor del består av avskrivningskostnader som i början av året inte följde budget, till följd av senareläggning av olika lokalprojekt. Det uppmärksammas också att arbetet med fysiskt skydd medför betydande utmaningar, bland annat till följd av stora investeringskostnader, begränsade möjligheter till långsiktiga hyresavtal samt ett beroende av privata fastighetsägare för lokalförsörjningsbehov.

Någon myndighet har lyft att en del av myndighetens medel tilldelats sent på året, och därmed inte hunnit arbetas upp. Andra skäl som uppges är förseningar gällande leveranstider för inköp av materiel eller gällande uppstartstid för hyra av förråd. Någon myndighet har konstaterat att marknaden har visat sig ha en begränsad förmåga att leverera specialiserade fordon, containers och anläggningsarbeten. Leveranstiderna är därför längre än ett enskilt budgetår och fakturering måste ske under nästkommande år.

Det finns också utmaningar kopplat till att tilldelade medel enbart består i anslagsmedel och inte i utökad investeringsram, varpå investeringar har behövt skjutas fram. Det lyfts också att flera investeringar är på betydligt större belopp än avskrivningarna, vilket har påverkat låneramen i högre utsträckning än förvaltningsanslaget. Kopplat till investeringar finns också utmaningar då flera investeringar har en längre avskrivningstid än perioden för totalförsvarsbeslutet, och därmed den kända medelstillelningen. Den avskrivningsskuld som blir kvar kommer att belasta förvaltningsanslaget, vilket har bidragit till att det har varit svårt att få framdrift i en del uppdrag. En liknande utmaning skapas när myndigheter får stora tillskott av sakanslag som ska omsättas på kort tid, samtidigt som förvaltningsanslaget inte ökar och därmed inte heller möjligheten att rekrytera personal som kan omsätta uppdragen i den utsträckning som krävs.

Överlag nämner myndigheterna att det är en utmaning att skapa långsiktig planering och rekrytering, i kombination med kortsiktig finansiering och i vissa fall kortsiktiga uppdrag. Detta samtidigt som många av de huvudsakliga åtgärderna kräver stora investeringar och därmed kommer påverka myndigheternas kostnader under lång tid framöver.

Omfördelning av medel

En annan av de kompletterande frågor som var frivillig att fylla i, rörde huruvida beredskapsmyndigheterna har gjort omfördelningar av medel som var avsatta till civilt försvar, och i sådana fall varför. Ungefär en femtedel av myndigheterna svarade på denna fråga.

Utifrån inkomna svar kan Myndigheten för civilt försvar konstatera att beredskapsmyndigheterna har olika förutsättningar att kunna omfördela medel om avsedda åtgärder inte går att realisera som planerat. Vissa myndigheter styrs med hög detaljeringsgrad, där ekonomiska medel är tydligt knutna till specifika uppdrag. Andra myndigheter saknar en så detaljerad styrning, men omfattas ändå av övergripande bestämmelser som innebär att omfördelning av medel inte är tillåten. Det finns också myndigheter som betydligt enklare och snabbare kan omfördela medel till andra åtgärder. Detta gäller inte minst de myndigheter (till exempel Myndigheten för civilt försvar) som bedriver omfattande verksamhet kopplat till civilt försvar och som inte heller omfattas av en detaljerad styrning per uppdrag.

Några myndigheter har angett att de har behövt omfördela medel från sitt förvaltningsanslag till verksamhet för civilt försvar då de anvisade medlen för civilt försvar inte räckte till för att genomföra de åtgärder som krävts under året. Ytterligare någon har angett att underförbrukning av medel för civilt försvar har lett till att dessa medel fördelats ut till övrig verksamhet, medan någon istället har låtit oförbrukade medel gå in i anslagssparandet.

Resterande medel

Ytterligare en kompletterande, frivillig, fråga gick ut på att myndigheterna, i de fall de redovisade huvudsakliga åtgärderna inte omfattade en substantiell del av de tilldelade medlen för civilt försvar 2025, kortfattat skulle ange hur resterande medel hade använts. Ungefär en tredjedel av beredskapsmyndigheterna svarade på denna fråga, där ungefär hälften av dessa angav att samtliga medel tilldelade för civilt försvar, eller mer därtill, har använts.

Myndigheterna har redovisat att resterande medel som inte ingår i de huvudsakliga åtgärderna har använts för kommunikationsåtgärder, specialistkompetenser, bemanning och personal. Medel har också använts för internt arbete, rapportering, utbildning och övning, samt till samverkan och fördjupade samarbeten. Någon myndighet har också nämnt inköp av hårdvara, någon har nämnt arbete med psykologiskt försvar, och ett par har nämnt utveckling av krigsorganisation och totalförsvarsplanering. Denna typ av åtgärder återfinns bland redovisade huvudsakliga åtgärder hos andra myndigheter, varför det kan finnas skäl att tro att åtgärder som inte har redovisats överlag rör verksamhet som ändå återspeglas i sammanställningen av huvudsakliga åtgärder.

Bidrag till målet för det civila försvaret

Detta avsnitt fokuserar på de huvudsakliga åtgärdernas bidrag till målet för det civila försvaret.²⁸ Efter att Myndigheten för civilt försvar har gått igenom beredskapsmyndigheternas redovisningar, som tydliggör hur huvudsakliga åtgärder har bidragit till målet för det civila försvaret, kvarstår bedömningen i myndighetens delredovisning av bedömningen av det civila försvarets förmåga²⁹: det civila försvaret har utvecklats positivt och tagit ytterligare steg mot målet för det civila försvaret genom de åtgärder som genomförts under 2025.

Fördelningen av de huvudsakliga åtgärdernas bidrag till delarna i målet för det civila försvaret presenteras i **Diagram 6** på nästa sida.³⁰ Den absoluta merparten av de redovisade huvudsakliga åtgärderna bidrar primärt till delmålet att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna. 87 procent av alla rapporterade huvudsakliga åtgärder bedöms vara kopplade till detta delmål. Närmare en tredjedel av de huvudsakliga åtgärderna bidrar primärt till delmålet att skydda civilbefolkningen. De flesta huvudsakliga åtgärder som redovisas har dock bäring på flera av delmålen.

Förhållandevis få huvudsakliga åtgärder kopplas direkt till att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar. Det har, som tidigare nämnts, genomförts fler åtgärder under 2025 än de som ingår i den särskilda redovisningen, varför ett antal åtgärder som inte återspeglas i denna sammanställning kan antas syfta till att bidra till det aktuella delmålet. Detta delmål uppnås sannolikt också i hög grad genom att övriga delar i målet för det civila försvaret uppfylls. Om de viktigaste samhällsfunktionerna säkerställs, om det civila försvaret inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidrar till det militära försvarets förmåga och om civilbefolkningen skyddas så kommer det i sig att upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Förhållandevis få huvudsakliga åtgärder kopplas också till delmålet att inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga. Detta beror framförallt på att färre huvudsakliga åtgärder de facto har genomförts kopplat till detta delmål, jämfört med huvudsakliga åtgärder som syftar till att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna. Myndigheten för civilt försvar har dock också tolkat detta delmål snävt, det vill säga att myndigheten endast har räknat in huvudsakliga åtgärder som innebär ett direkt stöd till det militära försvarets förmåga.

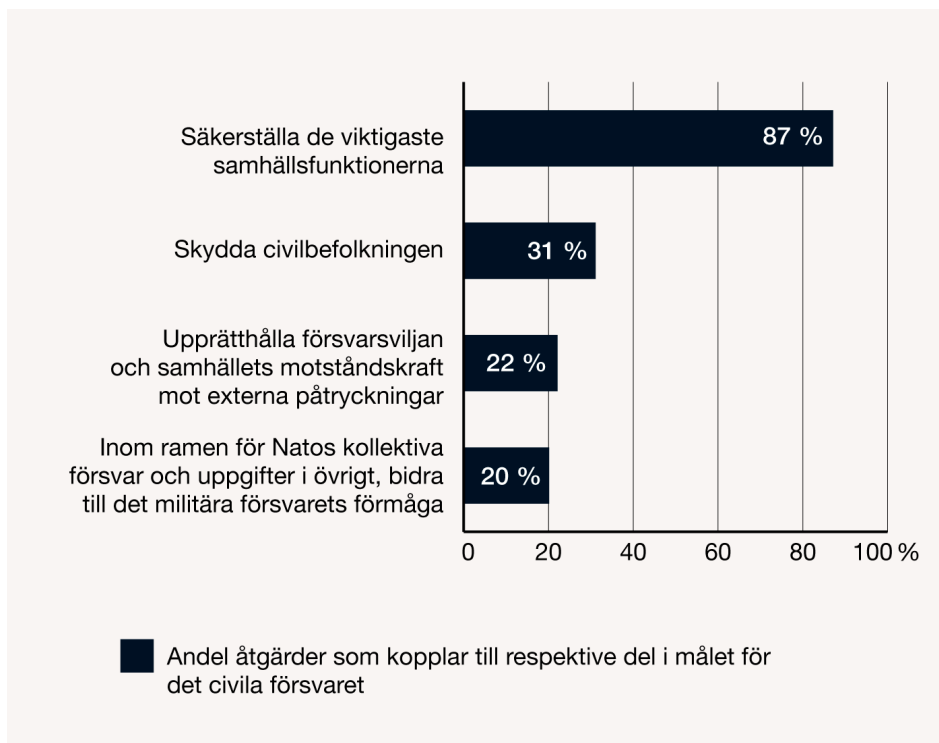
Not 28. Målet för det civila försvaret är övergripande till sin karaktär och den dimensionerande hotbild och de kravställningar som det civila försvaret ytterst måste kunna möta konkretiseras i de inriktningar och planeringsförutsättningar som gäller för innevarande försvarsbeslutsperiod.

Not 29. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 30. Procentsiffrorna summerar inte till 100 procent eftersom en huvudsaklig åtgärd kan kopplas till flera delmål.

Däremot har det under året genomförts en mängd huvudsakliga åtgärder som indirekt bidrar till det militära försvarets förmåga, som ju är starkt beroende av att de viktigaste samhällsfunktionerna fungerar. Således är uppfyllandet av det delmålet i praktiken större än vad diagrammet visar.

Diagram 6. Andel huvudsakliga åtgärder som kopplar till respektive del i målet för det civila försvaret, i procent.

Genomförda huvudsakliga åtgärder 2025

Genomförda huvudsakliga åtgärder 2025

Detta kapitel innehåller en översiktlig genomgång av genomförda huvudsakliga åtgärder under året, med några exempel,³¹ utifrån fokusområdena i ”Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga”.³² Under året har även systemövergripande huvudsakliga åtgärder genomförts för beredskapssystemet i stort. Dessa åtgärder kan inte inordnas i ett enskilt fokusområde utan beskrivs istället nedan.

Myndigheten för civilt försvar har redovisat en huvudsaklig åtgärd som avser myndighetens arbete som ledande, inriktande och samordnade i det civila försvaret under 2025. Myndigheten stödjer regeringen och Regeringskansliet med underlag, företräder det civila försvaret gentemot det militära försvaret och är pådrivande i beredskapssystemet. Inom ramen för detta har myndigheten bland annat genomfört analyser, tagit fram inriktningar, hållit samman planering, lett utvecklingsarbeten och genomfört övningar. En bottenplatta är arbetet att driva och utveckla beredskapsstrukturen – att hålla samman och utveckla det civila beredskapsrådet och dess underliggande mötesstrukturer, hålla samman arbeten som syftar till att reda ut komplexa systemfrågor samt att säkerställa att nya sektorer, beredskapsmyndigheter etcetera integreras på ett bra sätt.

Myndigheten för civilt försvar har redovisat en annan huvudsaklig åtgärd avseende de överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som reglerar ersättning och stöd för kommuners och regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar för perioden 2024–2026. Under 2025 fick mindre kommuner en procentuellt större del av ersättningen, i syfte att stärka förmågan i hela landet.

Vidare har Myndigheten för civilt försvar redovisat en huvudsaklig åtgärd som avser stöd och genomförande av en mängd insatser till Ukraina, samtidigt som myndigheten skapar hemtagningseffekter i uppbyggnaden av det svenska civila försvaret. Även andra beredskapsmyndigheter har lyft huvudsakliga åtgärder som rör stöd till och tillvaratagande av erfarenheter från Ukraina.

Not 31. I de fall ett flertal myndigheter har genomfört ungefär samma typ av åtgärder beskrivs det mer översiktligt, och de exempel som lyfts fram är snarare en åtgärd som endast en eller ett fåtal myndigheter har redovisat.

Not 32. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga”. MCF0019 – januari 2026.

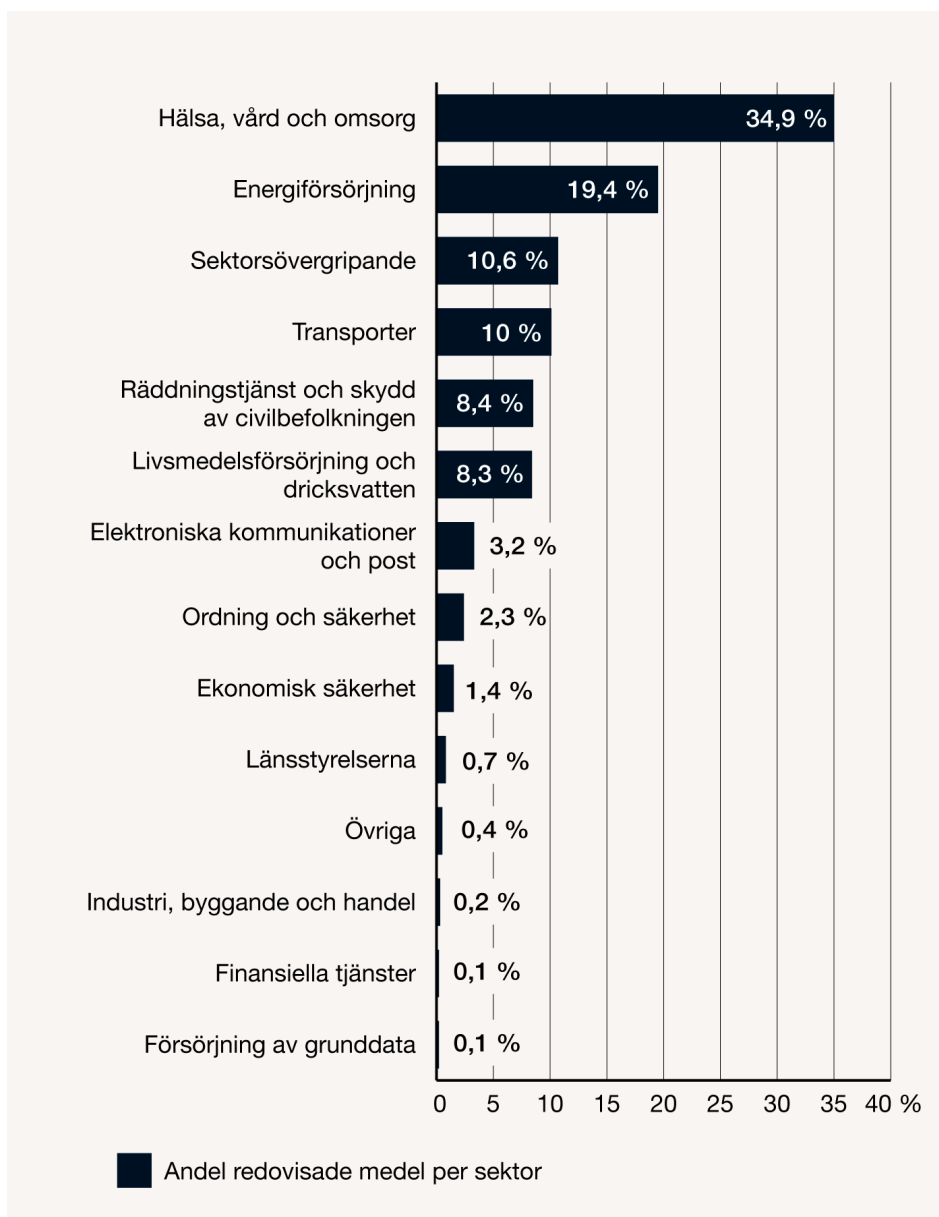
En generell trend är att beredskapsmyndigheterna också fortsätter att arbeta med roller, ansvar, metoder och processer. Flera beredskapsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder kopplat till en förbättrad och fördjupad förmågeplaneringsprocess samt förbättrade informationsflöden genom ökad informationstillgång och informationsdelning.³³

Not 33. Den ekonomiska volymen för dessa huvudsakliga åtgärder redovisas i grafen för fokusområdet "Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner".

Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner

För att samhället ska fungera även under fredstida kriser och krig krävs att de viktigaste samhällsfunktionerna kan upprätthållas oavsett störning. Dessa funktioner är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden och säkerhet, och säkerställs genom motståndskraft i samhällsviktig verksamhet samt en välfungerande försörjningsberedskap.³⁴

Diagram 7. Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner. Totala redovisade medel (miljarder kronor): 4,03
Procent av totala redovisade medel: 57,7 %

Not 34. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder för att identifiera samhällsviktig verksamhet, för att skapa förmåga inom en myndighets egen samhällsviktiga verksamhet samt för att skapa förmåga inom myndighetens ansvarsområde. Ungefär en tredjedel av samtliga huvudsakliga åtgärder som inrapporterats kan sorteras in i detta fokusområde. Merparten av dessa huvudsakliga åtgärder avser att skapa förmåga inom myndighetens ansvarsområde. Som grafen visar, omfattar huvudsakliga åtgärder inom beredskapssektorn Hälsa, vård och omsorg den största ekonomiska volymen, följt av beredskapssektorn Energiförsörjning. Detta beror till stor del på omfattande ekonomiska transfereringar som genomförts inom dessa sektorer. Som konstaterades i kapitel ”Fördelning av medel”, utgör transfereringar cirka en tredjedel av samtliga redovisade huvudsakliga åtgärder, motsvarande ca 2,4 miljarder kronor. Dessa återfinns framförallt inom detta fokusområde, vilket också delvis förklarar dess stora totalsumma. Avslutningsvis omfattar huvudsakliga åtgärder inom sektor Elektroniska kommunikationer och post en förhållandevis liten ekonomisk volym. Detta beror på att merparten av dess huvudsakliga åtgärder återfinns inom framförallt fokusområde ”Ledning och samverkan” och dess underrubrik ”Samhällsviktiga kommunikationstjänster”.

Identifiering av samhällsviktig verksamhet

Beredskapsmyndigheterna har på olika vis arbetat med att identifiera och kartlägga samhällsviktig verksamhet som är nödvändig att upprätthålla under höjd beredskap och krig, såväl inom som utanför myndigheten. Strategier och inriktningar kopplat till höjd beredskap har också uppdaterats under året, vilket även det har bidragit till att öka kunskapen om den samhällsviktiga verksamhet som ytterst ska bli föremål för olika typer av beredskapsstärkande satsningar.

Myndigheterna har även genomfört huvudsakliga åtgärder som gått ut på att identifiera försörjningsbehov, genomföra försörjningsanalyser och beroendeanalyser. Några inrapporterade huvudsakliga åtgärder rör också arrangemang av konferenser, temadagar eller liknande kunskapshöjande aktiviteter.

Skapa förmåga inom myndighetens egen samhällsviktiga verksamhet

Myndigheterna har redovisat en stor bredd av huvudsakliga åtgärder för att skapa ökad förmåga för den egna samhällsviktiga verksamheten i form av tryggad försörjning eller förbättrad kontinuitet, robusthet, redundans med mera.

Flera myndigheter har redovisat att de har genomfört olika typer av inköp och utvecklat lagerhållningen för den egna organisationen – allt från att skapa eller utöka beredskapslager, utveckla myndighetens förrådstillgångar eller att förbättra förrådsutrymmen och kylkapacitet. Åtgärderna kring lagerhållning sker både centralt och utspritt ute i landet. Riksantikvarieämbetet har till exempel köpt in fordon för transporter samt logistikstödmateriel som lastsäkring och packmaterial, samt inköp av både drivmedel och livsmedel.³⁵

Not 35. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Riksarkivet har i sin tur förberett för lager som en del av myndighetens egen kontinuitetshantering, men som även kan nyttjas av andra aktörer vid akuta behov.

Några huvudsakliga åtgärder rör förbättrad reparationsberedskap genom bland annat ökad lagerhållning av reservdelar, material och förmåga till service. Det handlar bland annat om utvecklad reparationsberedskap för myndigheters fordon och utbyggd förmåga till service av dessa. Flera myndigheter har också byggt ut sin reservkraft, inklusive inköp av mer drivmedel till redan etablerad reservkraft. Andra har stärkt sina tekniska miljöer och arbetat med geografisk spridning av verksamheten för ökad redundans. Till exempel har både Skatteverket och Bolagsverket säkrat data på alternativ geografisk plats, vilket möjliggör undanförelse och återställning av data.

Andra huvudsakliga åtgärder rör utvecklade arbetssätt eller intern planering för att skapa redundans. Det har också genomförts utbildningar och övningar för att öka myndigheternas motståndskraft och beredskap.

Skapa förmåga inom myndighetens ansvarsområde

I delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga³⁶ lyfte Myndigheten för civilt försvar att arbetet med försörjningsberedskap har konkretiserats i flera sektorer under 2025, till exempel avseende åtgärder kring inköp, avtal och beredskapslagring. Redovisade huvudsakliga åtgärder bekräftar den bilden, och underlagen visar överlag att allt fler myndigheter har genomfört åtgärder som ökar förmågan i samhället, och inte bara i den egna verksamheten.

Många beredskapsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder som rör försörjningsberedskap och tillgängliggörande av resurser och materiel till aktörer inom myndighetens ansvarsområde, men även åtgärder för aktörsgemensamma förmågor, till exempel vad gäller drivmedelslagring.³⁷ Det har även rapporterats in åtgärder som handlar om ökad reparationsberedskap och lagerhållning för företag och/eller branschorganisationer inom myndigheternas ansvarsområden.

Energimyndigheten samt Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Naturvårdsverket gemensamt, har genomfört investeringsprogram under året som har fördelat medel till kommuner och företag för att höja förmågan. Medel har bland annat fördelats till olika robusthetshöjande åtgärder i form av reservkraft och värme till trygghetspunkter, samt livsmedelsdistribution, måltidsverksamhet och dricksvattenförsörjning. Socialstyrelsen har fördelat statsbidrag till regioner för hälso- och sjukvårdens beredskap så att regionernas verksamhet kan upprätthållas under höjd beredskap, exempelvis genom driftsäkerhet på hälso- och sjukvårdens fastigheter (SSIK) samt blodförsörjning (NAT-tester).³⁸

Not 36. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 37. Fler exempel finns i Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 38. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Post- och telestyrelsen har finansierat åtgärder hos operatörer inom myndighetens ansvarsområde samt etablerat reservkraft hos dessa. (Se rapport ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”³⁹ för fler detaljer).

Flera länsstyrelser har rapporterat att näringslivsråd har etablerats eller utvecklats under året, bland annat i Kronoberg, Västra Götaland, Gotland, Kalmar och Värmland. Dessa råd inkluderar ett brett antal aktörer, exempelvis kommuner, företag, myndigheter med flera. I vissa fall har råden gått från samverkan till konkreta aktiviteter, exempelvis i Blekinge där rådet har övat på försörjningsberedskap (el och vattenförsörjning) och i Jönköping där den regionala dricksvattenberedskapen har stärkts genom två regionala dricksvattensövningar.

Andra typer av samverkansforum bland de inrapporterade huvudsakliga åtgärderna är bland annat etablering av en nationell samverkanstruktur för hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap, länspecifika näringslivs- eller energisamverkansråd och Rådet för kulturarv. Några länsstyrelser har redovisat att de har deltagit i nationella forum såsom KHOSS.⁴⁰

Många huvudsakliga åtgärder handlar om aktörsgemensamma genomförda övningar och utbildningar.⁴¹ Bland annat har Trafikverket övat höjd beredskap både på nationell och regional nivå, enskilt och tillsammans med andra aktörer. Länsstyrelsen i Norrbotten har anordnat en övning för samtliga sex civilområdesansvariga länsstyrelser där även Energimyndigheten och Svenska kraftnät ingick, för att tydliggöra de deltagande myndigheternas roll i energisystemets beredskap. Flera övningar har genomförts inom området nödvatten och avlopp med hjälp av medel från statliga investeringsprogram.

Ytterligare exempel på huvudsakliga åtgärder av nationell och systemövergripande karaktär är Lantmäteriet som har stärkt det civila försvaret med kartor med likartad struktur som för det militära försvaret. Trafikverket har fastställt regionala beredskapsorganisationer som ska hantera fredstid och höjd beredskap. Några huvudsakliga åtgärder har även en gränsöverskridande prägel, exempelvis har Statens veterinärmedicinska anstalt kartlagt patologilaboratorier inom Norden och Baltikum om sådana behöver nyttjas utanför Sveriges gränser.

Dessutom har vissa myndigheter redovisat huvudsakliga åtgärder som rör förbättrade systemstöd som ökar förmåga hos, eller tillsammans med, andra aktörer, bland annat system för personalbeslut om allmän tjänsteplikt, system för hantering av totalförsvarsförmåner till civilpliktiga, ett modernt betalssystem eller utbetalning av lön under höjd beredskap.

Not 39. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”. MCF 2026-05957.

Not 40. Kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens krisberedskap och civilt försvar.

Not 41. Fler exempel på övningar som genomförts återfinns i Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Post- och telestyrelsen har genomfört modernisering av systemet för tid och frekvens⁴², vilket bidrar till att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter som är beroende av noggrann tid.

Några inrapporterade huvudsakliga åtgärder avser förutsättningsskapande åtgärder som riktar sig till aktörer inom myndigheternas respektive ansvarsområden, exempelvis olika typer av vägledning, rådgivande dokument, checklistor och metoder. Detta innefattar också flera samordningsaktiviteter som har skett både inom och mellan sektorer, län och regioner för att vägleda och öka kompetens och förmåga i upprätthållandet av viktiga samhällsfunktioner.

Inrapporterade huvudsakliga åtgärder som rör skydd av civilbefolkningen är bland annat Myndigheten för civilt försvars arbete med upprustning av skyddsrum och stärkt förmåga till den kommunala räddningstjänsten under höjd beredskap. Det senare har bland annat skett genom en utbildningsinriktning för gemensam basförmåga och utbildning av befintlig personal, samt olika typer av stöd till kommuner genom bland annat utbildning av instruktörer, ökad tillgång till reservkraftverk samt skydds- och sjukvårdsutrustning. Inom ramen för Myndigheten för civilt försvars uppdrag att stärka befolkningsskyddet har flera länsstyrelser redovisat huvudsakliga åtgärder som rör skydd av civilbefolkningen. Länsstyrelsen Södermanland har genomfört kompetensutveckling kring trygghetspunkter medan bland annat länsstyrelserna Stockholm, Blekinge och Västra Götaland har arbetat med utrymning och inkvartering (se rubrik ”Scenariospecifika beredskapsplaner”).

Not 42. Många viktiga samhällsfunktioner är beroende av korrekt och gemensam tid, där exempelvis mobilnät, banktransaktioner och elnät behöver ha gemensam tid för att fungera. Många system hämtar sin tid från satelliter, men dessa kan vara känsliga för störningar. PTS finansierar därför ett system med atomklockor i Sverige. Se [PTS:s webbsida om åtgärder för robust kommunikation](#).

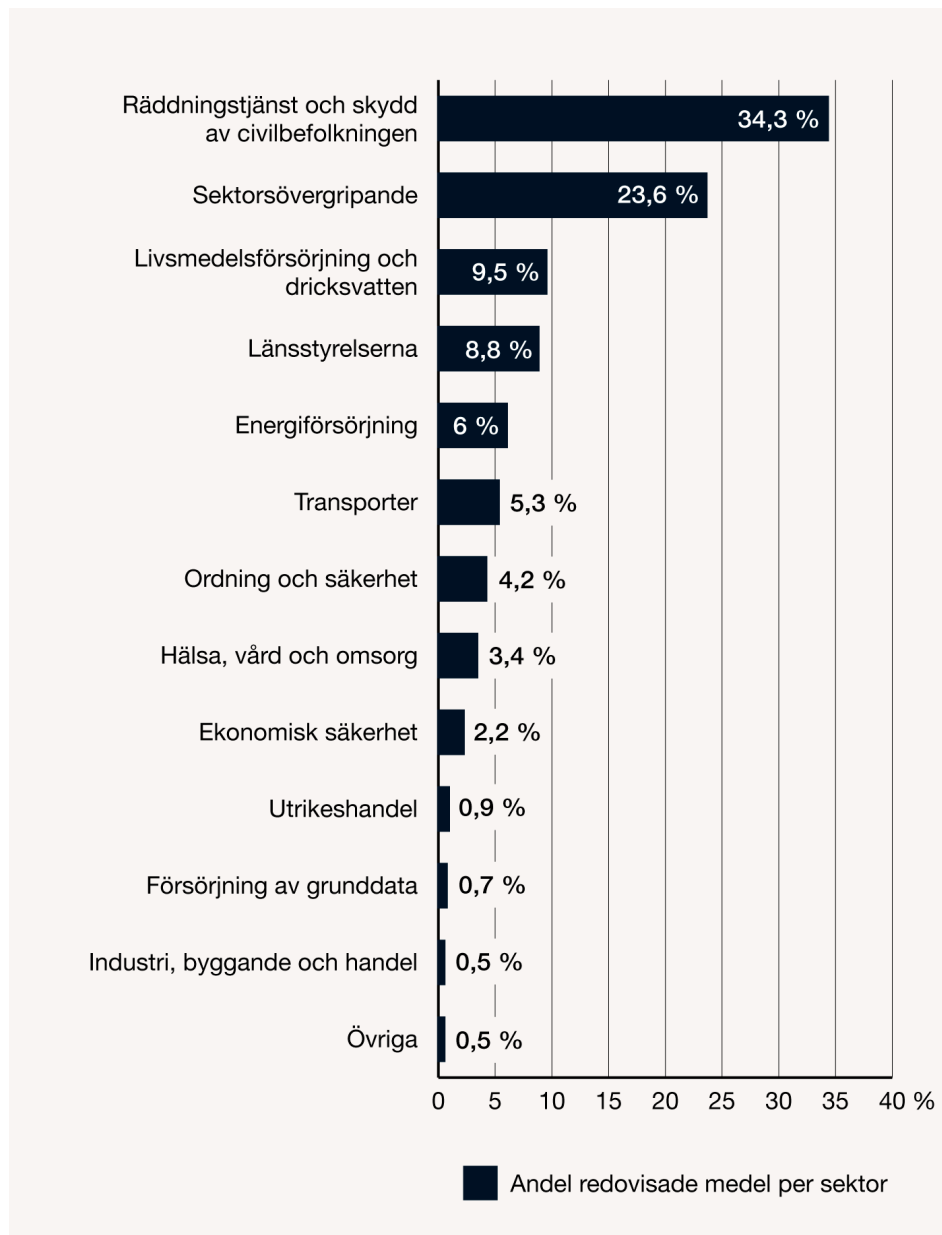
Krigsorganisation och personalförsörjning

Samhällsviktig verksamhet behöver fortsatt kunna fungera under fredstida kriser, krigsfara och krig. Det betyder att ansvariga aktörer även måste planera för hur verksamheter ska organiseras och bemannas.⁴³

Diagram 8. Krigsorganisation och personalförsörjning.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,62

Procent av totala redovisade medel: 8,9 %

Not 43. Myndigheten för civilt försvar (2026). Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga. MCF0019 – januari 2026.

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder som rör personalförsörjning, krigsorganisation och samverkan med frivilliga. Närmare en femtedel av redovisade huvudsakliga åtgärder faller under detta fokusområde. Som grafen visar, återfinns merparten av de redovisade medlen inom beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samt inom kategorin Sektorsövergripande. Detta beror på att de mest kostnadsdrivande huvudsakliga åtgärderna inom detta fokusområde avser civilplikt inom kommunal räddningstjänst samt transfereringar från Myndigheten för civilt försvar till frivilliga försvarsorganisationer.

Som konstaterades i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁴⁴ har arbetet med personalförsörjning och krigsorganisation tagit steg framåt under året. Det har bland annat skett en utveckling med att implementera och utveckla beredskapsmyndigheters krigsorganisation utifrån de mer detaljerade krav som fastställdes under året i nya föreskrifter och allmänna råd.⁴⁵

Personalförsörjning

Ett antal beredskapsmyndigheter har redovisat att de har nyanställt personal för arbete med civilt försvar under året och/eller att antalet beredskapshandläggare har ökat inom organisationen. Samtidigt lyfts svårigheter med att rekrytera personal till vissa uppgifter till följd av stor efterfrågan på den kompetens som behövs. Andra myndigheter har redovisat att befintlig personal har fått delvis nya uppgifter och ansvarsområden som rör beredskap, eller att civilt försvar överlag har integrerats i myndigheten i högre utsträckning. Ytterligare några myndigheter har lyft att det har tecknats avtal kring personallån mellan olika myndigheter.

Civilplikt är ett av flera verktyg för att säkerställa personalförsörjningsbehov som inte kan lösas på andra sätt (samverkan med frivilliga, som redovisas nedan, är ett annat). Myndigheten för civilt försvar och Svenska kraftnät har redovisat huvudsakliga åtgärder inom civilplikt för kommunal räddningstjänst respektive elförsörjning.

Under året utreddes 6 700 personers förutsättningar att skrivas in för civilplikt inom kommunal räddningstjänst. Hemställan om inskrivning till Plikt- och provningsverket genomfördes för ca 1 300 av dessa, som också har kallats till repetitionsutbildning. 895 personer genomförde repetitionsutbildning under 2025. Myndigheten för civilt försvar har därtill genomfört och slutredovisat regeringsuppdrag om förberedande åtgärder för att införa civilplikt efter mönstring inom kommunal räddningstjänst.⁴⁶ Genomförda förberedelser inför längre grundutbildning innefattar bland annat fastställda mönstringskrav utifrån framtagna befattningar, krigsorganisation för civilpliktiga, processkartläggning, arbete med systemstöd med mera.

Not 44. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 45. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 46. "Uppdrag till MSB att genomföra de förberedande åtgärder som behövs för att införa civilplikt efter mönstring inom kommunal räddningstjänst" (Fö2025/00040).

Svenska kraftnät inledde en utredning av cirka 1 700 individer och utredde ca 1 000 av dessa. Hemställan om inskrivning till Plikt- och prövningsverket genomfördes för 170 individer, där ca 100 av dessa har kallats till utbildning. 41 personer slutförde kort grundutbildning under 20 dagar, med goda utvärderingsresultat. Svenska kraftnät skapade även förutsättningar för personer med grundläggande elkompentens att själva ansöka om utredning för civilplikt för att ta tillvara försvarsviljan och attrahera motiverade personer till totalförsvaret. Två informationskampanjer gav drygt 100 ansökningar under året, och liknande insatser kommer att fortsätta framöver.

Som konstaterades i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁴⁷ har förberedelser även vidtagits vid andra beredskapsmyndigheter för att kunna aktivera civilplikt framöver.⁴⁸ Försäkringskassan har också redovisat att myndigheten under året har utökat möjligheten att snabbt ställa om och ta emot ytterligare myndigheters behov av civilpliktiga, som kräver utbetalningar från Försäkringskassan.

Krigsorganisation

Flertalet beredskapsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder som rör krigsorganisation, med en variation i hur långt myndigheterna har kommit. Nyare beredskapsmyndigheter har arbetat med att etablera en krigsorganisation medan mer erfarna beredskapsmyndigheter framförallt har arbetat med vidareutveckling. Detta har bland annat skett genom utökning av reservkraft, inköp av sjukvårdsutrustning, materielinvesteringar, etablering av interna beredskapslager samt interna övningar och utbildningar. (Se även rubrik ”Skapa förmåga inom myndighetens egen samhällsviktiga verksamhet”). Riksarkivet har i sitt underlag konstaterat att vägledning i frågor som rör arkiv och beredskap har varit mycket efterfrågat på senare år, vilket också tyder på att många aktörer arbetar med att etablera sina krigsorganisationer, med allt vad det innebär.

Riksbanken och Kriminalvården har lyft som exempel att respektive myndighet har tagit fram en beredskapsbroschyr för alla medarbetare, med information och konkreta råd om hur myndighetens medarbetare ska agera under höjd beredskap. Andra åtgärder handlar om var myndigheten ska bedriva sin verksamhet under höjd beredskap och krig (se även rubrik ”Ledningsplatser”). Riksbankens direktions fattade till exempel ett penningpolitiskt beslut utanför Stockholm under året för att testa beslutsförmåga och kommunikation från annan ort.⁴⁹ Sjöfartsverket har redovisat arbete med alternativ verksamhetsplats för Sjö- och flygräddningscentralen för att upprätthålla sjö- och flygräddningsinsatser i hela hotskalan.

Not 47. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 48. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 49. Riksbanken (2026). Årsredovisning för Sveriges riksbank 2025. Diarienummer: 2025-00990.

Samverkan med frivilliga

Frivilliga försvarsorganisationer (FFO) och andra ideella organisationer är viktiga resurser i arbetet med att stärka det civila försvaret och krisberedskapen. Myndigheten för civilt försvar har redovisat en huvudsaklig åtgärd som avser uppdragsersättning och organisationsstöd till FFO:er för bland annat utbildning av frivilliga förstärkningsresurser till offentliga aktörer.

Som konstaterades i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁵⁰ är en trend under 2025 att fler beredskapsmyndigheter efterfrågar stöd från frivilliga försvarsorganisationer genom att teckna avtal och överenskommelser med dem. Myndigheten för civilt försvar rapport ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”⁵¹ visar bland annat att FFO:erna har redovisat sammanlagt cirka 1 000 nya frivilliga under året. I samma rapport gör myndigheten bedömningen att de frivilliga försvarsorganisationerna har utvecklat sin kapacitet under 2025.

Närmare hälften av länsstyrelserna har redovisat huvudsakliga åtgärder kring frivilliga i sin krigsorganisation när ordinarie personal inte räcker till, bland annat i form av frivilliga skyddsvakter, stabsassistenter och kommunikatörer. Ett antal länsstyrelser har också redovisat huvudsakliga åtgärder avseende frivilliga för behov som även går utanför den egna krigsorganisationen, exempelvis avseende nyttjande av Frivilliga räddnings- och röjningsstyrkan i Västerbotten vid höjd beredskap och krig⁵², förstärkningsresurs i Jämtland inom samband och telekommunikation samt uppbyggnad av Regional Resursgrupp (RRG) på Gotland. Några länsstyrelser har redovisat att ett antal frivilliga försvarsorganisationer har deltagit i utbildning och övning i nödvattenutrustning.

Andra länsstyrelser har angett huvudsakliga åtgärder där länsstyrelsen under året har etablerat samverkan med samtliga FFO:er i länet och bidragit till inrättandet av samarbetskommittéer, arbetsgrupper och eller liknande konstellationer. Länsstyrelsen Västra Götaland har också redovisat en antagen avsiktsförklaring för bredare frivilligsamarbete genom pilotsamverkan med Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen, Svenska kyrkan, Svenska Röda Korset och Sveriges Stadsmissioner.

Även ett antal sektorsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder avseende frivilliga, såsom bandvagnsföraravtal, utökning av myndigheters personella resurser och utbildning av förare för säkra transporter i samband med undanförelse. Frivilliga försvarsorganisationer deltog även i övningar för att stödja återuppbyggnad av kraftsystemet vid svåra störningar och krig. Fler exempel återfinns i Myndigheten för civilt försvar rapport ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”⁵³ och dess avsnitt ”Medel till Frivilliga försvarsorganisationer”.

Not 50. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 51. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”. MCF 2026-05957.

Not 52. Styrkan kan även användas vid fredstida kriser.

Not 53. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”. MCF 2026-05957.

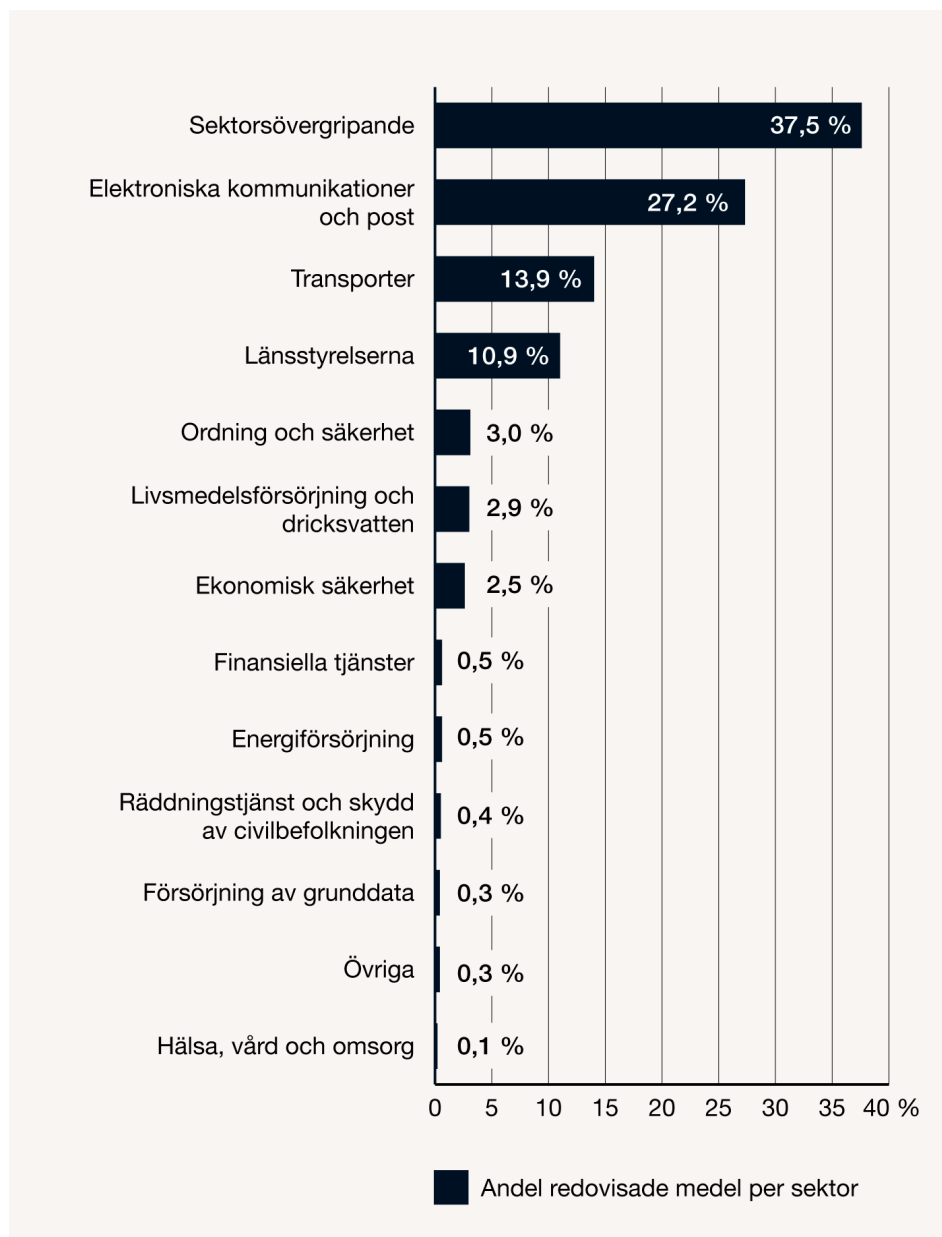
Ledning och samverkan

Fredstida kriser och krig ställer särskilda krav på ledning av den egna organisationen och hur olika samhällsaktörer arbetar tillsammans. Det innebär utmaningar i gemensamma tolkningar av begrepp, förhållningssätt samt arbetsformer. Till exempel hur vi delar information och analyserar händelser samt hur vi inriktar och samordnar våra resurser så effektivt som möjligt.⁵⁴

Diagram 9. Ledning och samverkan.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,7

Procent av totala redovisade medel: 10,2 %

Not 54. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder som adresserar förmågan att upptäcka och agera snabbt samt att rapportera, informationsdela och skapa lägesbilder. Andra teman rör inriktning och samordning, ledningsplatser samt samhällsviktiga kommunikationstjänster. Närmare en tredjedel av redovisade huvudsakliga åtgärder faller under detta fokusområde. Flera beredskapsmyndigheter har angett huvudsakliga åtgärder som omfattar övningar för att utveckla, implementera och pröva planer för ledning och samverkan.⁵⁵ Ett antal myndigheter har också lyft huvudsakliga åtgärder som vidtagits inom ramen för regleringsbrevsuppdrag kring proaktivitet och handlingskraft.⁵⁶ Som grafen visar, återfinns merparten av de redovisade medlen inom kategorin Sektorsövergripande samt inom beredskapssektorn Elektroniska kommunikationer och post. Detta beror bland annat på Myndigheten för civilt försvars arbete med ledningsplatser samt huvudsakliga åtgärder vid Post- och telestyrelsen kopplat till samhällsviktiga kommunikationstjänster.

Upptäcka och agera snabbt

Få beredskapsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder som faller under denna rubrik. Med undantag för de nya beredskapsmyndigheterna, har myndigheterna sedan länge en Tjänsteman i Beredskap (TiB) för att initiera och samordna inledande arbete vid en samhällsstörning – att upptäcka, verifiera, larma och informera vid sådana händelser – samt en ledningsfunktion med tillhörande plan för utbildning och övning. Som bland annat delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁵⁷ visade, har det under året genomförts åtgärder hos beredskapsmyndigheterna som inneburit att upptäcka och agera snabbt, inte minst vid olika hybridincidenter, men givet att strukturer funnits på plats länge har dessa åtgärder troligtvis inte klassats som huvudsakliga åtgärder av berörda myndigheter. Exempel finns dock, såsom Sjöfartsverkets inköp av ytterligare en fjärrstyrd undervattensrobot för att förbättra upptäckt och rapportering av incidenter och störningar på undervattensinfrastruktur.

Rapportera, informationsdela och skapa lägesbilder

Myndigheten för civilt försvar har angett en huvudsaklig åtgärd som avser ett omfattande utvecklingsarbete av digitala verktyg för omvärldsbevakning och analys för utvecklade lägesbilder och beslutsunderlag. Teknik och metodik ska utgöra ett stöd för myndighetens operativa ledningsförmåga för att kunna samordna och inrikta den aktörsgemensamma operativa hanteringen, samt kunna utgöra ett stöd till regeringen.

Annars är det framförallt nyare beredskapsmyndigheter som har redovisat huvudsakliga åtgärder kring rapportering, informationsdelning och lägesbilder.

Not 55. Flera exempel på genomförda övningar under 2025 återfinns i Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 56. Dessa åtgärder har redovisats till Regeringskansliet i enlighet med respektive myndighets regleringsbrev.

Not 57. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Ytterligare ett antal myndigheter har redovisat en ambitionsökning eller utveckling i dessa delar, exempelvis kring månatliga regionala samlade lägesbilder som börjat produceras under året. Underlaget delas med utvalda aktörer i länet för att skapa en gemensam nulägesbild och för att möjliggöra ett proaktivt förhållningssätt.

Vidare har Kustbevakningen särskilt lyft skapandet av en sjöövervakningscentral som ska arbeta fokuserat med sjölägesbilden. Trafikverket har inom ramen för BT POS (Beredskapssektor Transporter Privat-Offentlig Samverkan) arbetat med lägesrapportering och lägesbilder. Finansinspektionen har redovisat att myndigheten genomfört en lägesbildsövning med privata företag i sektorn där underlag inhämtades och en sektorsövergripande lägesbild delades med deltagarna. Lägesbilder nämns överlag framförallt kopplat till försörjningsberedskap, vilket i denna sammanställning presenteras under fokusområdet ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner”.

Inriktning och samordning, enskilt och tillsammans med andra

Under 2025 undertecknade det civila beredskapsrådet en överenskommelse om en nationell operativ ledningsstruktur. Överenskommelsen tydliggör hur den faktiska ledningen inom det civila försvaret ska utövas på nivåerna under regeringen. Därmed utgör den en grund för ökad proaktivitet och handlingskraft och tydligare koppling mellan planering, genomförande, uppföljning och övning. Parallellt har Myndigheten för civilt försvar vidareutvecklat ett eget operativt ledningssystem enligt Nato-standard för en stärkt förmåga att säkerställa inriktning och samordning, företräda det civila försvaret på nationell nivå samt stödja regeringen i det nationella geografiska områdesansvaret.

Flera länsstyrelser har också redovisat huvudsakliga åtgärder för utvecklad ledning och samverkan på regional nivå, såsom civilområdesgemensamma planer för inriktning, samordning och prioritering. Det finns också många andra exempel på huvudsakliga åtgärder som syftar till att främja ledning och samverkan brett, mellan såväl offentliga som privata aktörer, i form av arbetsgrupper och nätverk eller utvecklade och stärkta strukturer för ledning och samverkan i län eller civilområden.

Gränsöverskridande samverkan är ett annat tema, ofta kring planering men med relevans för hantering. Trafikverket har redovisat aktiviteter tillsammans med bland annat med den privata sektorn gällande transportprioritering, som en del i implementeringsarbetet inom NTPC (Nordic Transport Preparedness Cooperation). Länsstyrelserna i Västerbotten och Norrbotten har lyft stärkt nordisk gränssamverkan i form av bland annat en samverkanskurs (ICC)⁵⁸

Not 58. Arbetet sker huvudsakligen med grund i samförståndsavtal från 2016, ”High North Cooperation” mellan gränskommuner och regioner i de norra delarna av Sverige, Norge och Finland. Inom ramen för samarbetet genomförs gemensamma aktiviteter i en rad spår. Vid samhällsstörningar som rör flera länder genomförs samverkanskonferenser i syfte att dela lägesbild samt identifiera samverkansbehov.

med fokus på Natos förmågekrav rörande hantering av okontrollerade befolkningsrörelser. (Se även rapport ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”⁵⁹). Samverkan över gränserna stärks även genom ett EU-finansierat projekt som inleddes hösten 2025 för de norra delarna av Sverige, Norge och Finland inom områden som masskadehantering, värdlandsstöd och att möta informationspåverkan.⁶⁰

Under året initierade Försäkringskassan en myndighetssamverkan avseende utbildningskonceptet Handlingskraftigt ledarskap i kris och krig (HLKK), tillsammans med samtliga myndigheter i beredskapssektorerna Ekonomisk säkerhet och Försörjning av grunddata, och i samarbete med Försvarshögskolan. Drygt 2 000 chefer i de berörda sektorerna kommer att utbildas fram till 2027 med syftet att så snabbt som möjligt utveckla och stärka handlingskraften hos enskilda chefer. HLKK är också tänkt att bidra till en kulturförflyttning på systemnivå som stödjer ett handlingskraftigt ledarskap i totalförsvaret under höjd beredskap.

Ledningsplatser

Som konstaterades i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁶¹ har arbete med alternativa ledningsplatser tagit fart under året, där flera myndigheter har etablerat sådana.⁶² Flera beredskapsmyndigheter har också rapporterat huvudsakliga åtgärder kring förstärkning och utveckling av befintliga ledningsplatser.

Myndigheten för civilt försvar har fortsatt arbetet med nationell samordning av ledningsplatsverksamheten inom det civila försvaret för ett sammanhängande system med robusta, säkra och uthålliga ledningsplatser. Under 2025 har bland annat kontinuitetshöjande åtgärder för ledningsplatser genomförts, stöd har lämnats genom rådgivning och ekonomiska bidrag för kommuners, regioners samt myndigheters ordinarie och alternativa ledningsplatser. Mobila ledningsplatser har levererats och anskaffning för införande av ett ”Alternativt samband” för aktörer i det civila försvaret har genomförts.

Trafikverket har bedrivit ett utvecklingsarbete inom tågledningssystemet och med mobila trafikcentraler. Under året har lokaler med servrar för tågledningssystem fått fysiska och cybersäkerhetsmässiga anpassningar. Myndigheten har också inlett ett arbete med att utveckla tågledningssystemet som ska möjliggöra trafikledning på distans från en annan trafikcentral om behov skulle uppstå.

Not 59. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”. MCF 2026-05957.

Not 60. Fler nordiska samarbeten som skett under året beskrivs i Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 61. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 62. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Trafikverket ser även över mobila trafikcentraler för att trafikleda och trafikinformera på väg och järnväg inrymda i containrar. En fullt fungerande testenheter är färdigställd.

Fler exempel återfinns i Myndigheten för civilt försvars rapport ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”⁶³ och dess avsnitt ”Medel till ledningsplatser”.

Samhällsviktiga kommunikationstjänster

Flera myndigheter ha rapporterat huvudsakliga åtgärder som avser robusta och säkra sambandssystem, bland annat genom ytterligare inköp av Rakel-enheter⁶⁴ samt investeringar i signalskydd i lokaler och fordon. Länsstyrelsen Jönköping har redovisat en huvudsaklig åtgärd som innefattar att hålla samman och leda ett nationellt nätverk för länsstyrelsernas signalskyddschefer. I nätverket har länsstyrelserna tillsammans med kommuner påbörjat införande av reservradio-system för regional och kommunal ledning vid kris och höjd beredskap.

Post- och telestyrelsen har bland annat etablerat trafiksamverkansplatser för regional robusthet i syfte att göra elektronisk kommunikation mindre påverkad av incidenter som inträffar i andra geografiska områden.⁶⁵ De har också lyft fram arbete i den Nationella telesamverkansgruppen som genom aktörs-gemensam ledning och privat-offentlig samverkan bland annat bidrar till att återställa nationell infrastruktur för elektronisk kommunikation vid allvarliga störningar. I delredovisningen av bedömning av det civila försvarets förmåga⁶⁶ lyftes Post- och telestyrelsens serieproduktion av kommunikationsvagnar fram. Någon länsstyrelse har angett att de har tagit emot och testat funktionaliteten i denna, för länets behov.

Huvudsakliga åtgärder har även vidtagits för ökad redundans inom GNSS⁶⁷, bland annat i form av Sjöfartsverkets inköp och påbörjande av installation av ytterligare GNSS-antennor samt ytterligare Racon-fyrar som alternativ/förstärkning vid bortfall eller störningar av satellitbaserade navigationssystem.

Not 63. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Anslag 2:4 Krisberedskap Uppföljning 2025”. MCF 2026-05957.

Not 64. Detaljerade exempel finns i Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 65. Gränsdragningen är inte alltid given och flera av dessa huvudsakliga åtgärder hade lika gärna kunnat kodas mot fokusområde ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner”. Myndigheten för civilt försvar har dock valt att koda flertalet av sektor Elektroniska kommunikationer och posts huvudsakliga åtgärder mot denna underrubrik för att få en bättre balans i texterna.

Not 66. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 67. Global Navigation Satellite Systems.

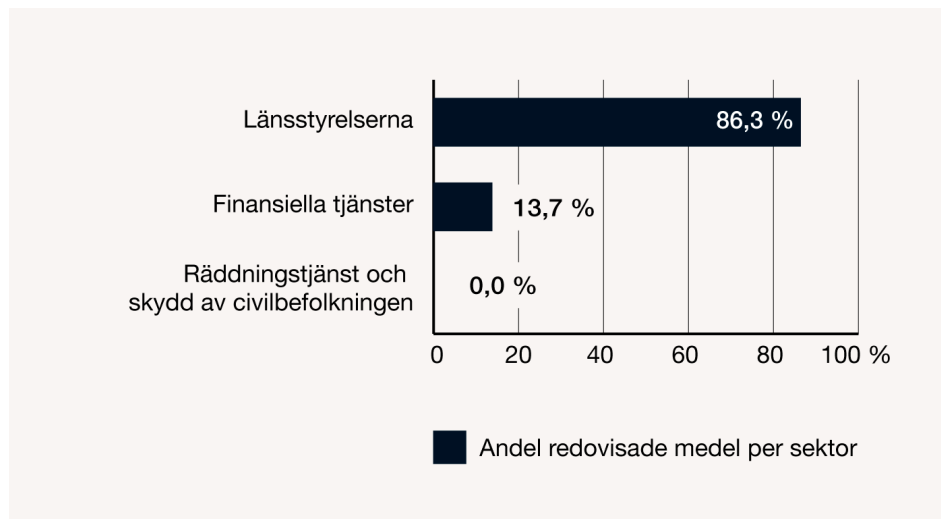
Scenariospecifika beredskapsplaner

En i förväg genomförd planering för att med befintliga resurser kunna hantera fredstida kriser, höjd beredskap och krig kan verka såväl avskräckande som öka våra möjligheter att hantera tänkbara hot.⁶⁸

Diagram 10. Scenariospecifika beredskapsplaner.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,03⁶⁹

Procent av totala redovisade medel: 0,4 %

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder som rör beredskapsplaner för den egna organisationen samt aktörsgemensamma. Förhållandevis få huvudsakliga åtgärder går att direkt avgränsa till detta fokusområde⁷⁰ och som grafen ovan visar är det framförallt huvudsakliga åtgärder hos länsstyrelserna. Dessa huvudsakliga åtgärder syftar framförallt till skydd av civilbefolkningen, även om grafen också visar att beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen inte har några huvudsakliga åtgärder kopplade till detta fokusområde. Detta beror på att länsstyrelserna i denna sammanställning redovisas som en egen kategori och därmed har exkluderats från de beredskapssektorer de normalt tillhör.

Not 68. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 69. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

Not 70. Detta fokusområde är nytt i den reviderade planeringsinriktningen, varför beredskapsmyndigheterna inte kunnat koppla huvudsakliga åtgärder dit. Även om Myndigheten för civilt försvar har "kodat om" redovisade huvudsakliga åtgärder så att ett antal av dessa knyts till de nya fokusområdena, kan det vara så att antalet redovisade huvudsakliga åtgärder som nu kopplas till detta fokusområde är lägre än om det hade funnits som alternativ för beredskapsmyndigheterna i deras redovisning.

Beredskapsplaner för den egna organisationen

Mycket få beredskapsmyndigheter har redovisat huvudsakliga åtgärder som relaterar till denna del av fokusområdet. Detta kan både tyda på att sådana sedan länge redan är etablerade eller på att dessa interna beredskapsplaner ingår i de huvudsakliga åtgärder som redovisats kopplat till fokusområde/rubrik ”Krigsorganisation och personalförsörjning”.

Aktörsgemensam beredskapsplanering

Inom detta område redovisas huvudsakliga åtgärder avseende skydd av civilbefolkningen i ett flertal län, såsom utrymning⁷¹ och inkvartering – planering som då har genomförts i samverkan med Polismyndigheten, Trafikverket och Försvarmakten. Arbetet i länen innefattar ofta framtagande av specifika planer men också prövning av dessa planer i form av övningar.

Planerna omfattar bland annat uppskattad dimensionering, beslutsordning, utrymningsflöden, strukturer för utrymningsorganisation, bemanning på regional och lokal nivå, utpekade fysiska utrymnings- och uppsamlingsplatser samt utpekade utrymnings- och insatsvägar, resursinventering av transportresurser etcetera. Planläggningen för utrymning har i något län också resulterat i en mall för folkrättslig analys för att ge länets aktörer stöd i att beakta och upprätthålla rättighetsperspektiven och krigets lagar. Mallen ska kunna användas av andra län och aktörer.

Länsstyrelsen Blekinge har redovisat en huvudsaklig åtgärd kopplat till planering för utmärkning och undanförel av kulturarv. Länsstyrelsen är sammankallande för en nationell arbetsgrupp inom undanförel för länsstyrelserna, och har också gett personellt stöd till andra län gällande utmärkning och undanförel. Länsstyrelsen Blekinge har även identifierat behov och kunskapsluckor inom utmärkning och åtgärdat dessa genom en rapport⁷² tillsammans med FOI.

Andra redovisade huvudsakliga åtgärder hos flera län omfattar en gemensam beredskapsplan och i något fall även scenariospecifik planering för gränsövervakning under höjd beredskap samt en beredskapsplan för civilområden, inklusive scenariospecifik planering för stöd till Försvarmakten. Länsstyrelser har också genomfört planering för vissa specifika bristsituationer, exempelvis drivmedelsbrist. Andra redovisade huvudsakliga åtgärder avser planer för nödvatten och avloppshantering i ett flertal län.

Not 71. ”MSBFS 2025:1. Föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning under höjd beredskap” trädde i kraft den 1 februari 2025. Den ger aktörer inriktning i arbetet och bidrar till likvärdig planläggning i hela landet.

Not 72. FOI (2025). ”Utmärkning av kulturegendom som skyddas enligt humanitär rätt – Faktorer att beakta vid beslut om utmärkning”. FOI-R--5727--SE.

Länsstyrelsen Västerbotten har redovisat en huvudsaklig åtgärd avseende regional planering för Vägtrafikombud, där länsstyrelsen tillsammans med Försvarsmakten, Trafikverket, civilområdet, regionen, länstrafiken samt Bussgods har bedrivit ett planeringsarbete. Arbetet har, efter samråd med Transportstyrelsen, resulterat i beslut om Västerbottens län vägtrafikorganisation.

Länsstyrelsen Västerbotten har också redovisat en huvudsaklig åtgärd avseende planering för krigsbegravningsjänst, där länsstyrelsen tillsammans med Svenska kyrkan och Norra militärregionen påbörjat arbetet under året. Merparten kommuner och församlingar i länet har nu beslutat om uppsamlingsplatser för avlidna vid masskadehändelse och höjd beredskap.

Finansinspektionen har redovisat att FSPOS (Finansiella Sektorns Privat Offentliga Samverkan) under 2025 genomförde en sektorsövning med över 100 deltagare från myndigheter och privat näringsliv, där beredskapsplaner hos deltagande aktörer nyttjades och utmanades.

Det samlade intrycket – vilket befäster en slutsats från delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁷³ – är att beredskapsmyndigheterna i högre utsträckning på detta sätt använder sig av övningar som ett verktyg för att pröva och utveckla beredskapsplaner nationellt och regionalt.⁷⁴

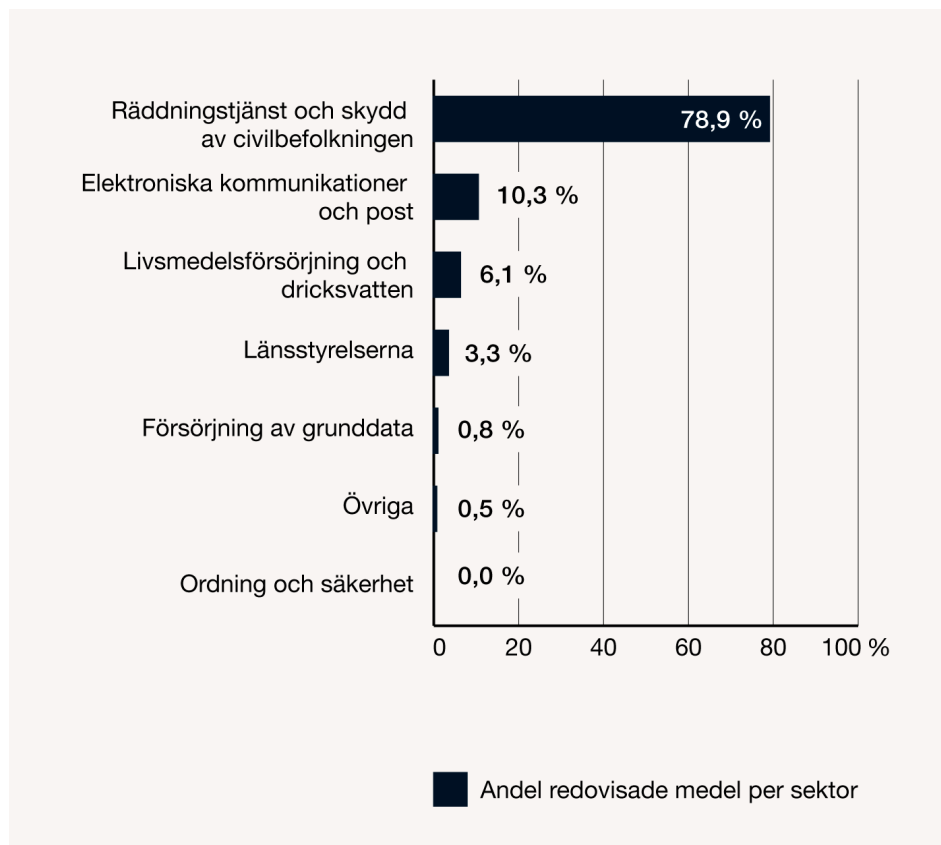
Not 73. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 74. Flera exempel på genomförda övningar finns i Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Risk- och kriskommunikation

Samordnad kommunikation i rätt tid stärker aktörers trovärdighet, förebygger otydligheter och motverkar ryktesspridning.⁷⁵

Diagram 11. Risk- och kriskommunikation.
Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,02⁷⁶
Procent av totala redovisade medel: 0,2 %

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder som rör risk- och kriskommunikation. Endast ett fåtal huvudsakliga åtgärder och därmed en låg ekonomisk volym, minst av alla fokusområden, har kategoriserats inom detta fokusområde. Flera myndigheter har dock i huvudsakliga åtgärder kopplade till andra fokusområden angett att dessa också har gynnat deras förmåga till effektiv kommunikation.

Not 75. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 76. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

Som diagrammet visar, är det framförallt inom beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen som huvudsakliga åtgärder har vidtagits inom detta område. Precis som i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁷⁷ lyfts arbetet med att införa cell broadcast-teknik⁷⁸ i svenska mobilnät. Myndigheten för civilt försvar har också redovisat arbete med att vidmakthålla VMA-systemet samt förstärka förmågan till flygvarningar i samverkan med Försvarsmakten som en huvudsaklig åtgärd. Utöver det har Myndigheten för civilt försvar angett en huvudsaklig åtgärd i form av en innovationspilot kring varnings- och rapporteringslösningar för luftburna hot, inom vilken myndigheten har utvecklat en prototyp för civil rapportering via app.⁷⁹ Initiativet är taget bland annat efter lärdomar från Ukraina.

Ett antal beredskapsmyndigheter har uppgett att de har arbetat aktivt med sin kommunikationsberedskap under året i form av kartläggningar och olika planer och strategier. Detta arbete har främst varit internt orienterat, men Naturvårdsverket har angett att beredskapssektorn Livsmedelsförsörjning och dricksvatten har tagit fram en plan för gemensam kommunikationssamordning, som också inkluderar olika checklistor och rutiner.

Ett par länsstyrelser har angett att de som huvudsaklig åtgärd har anordnat konferenser, utbildningar, och mötesforum för externa aktörer inom länet som kompetenshöjning inom området risk- och kriskommunikation. Aktörsgemensamma inriktande underlag och planer har också tagits fram.

Riksbanken har kommunicerat råd om betalningsberedskap till allmänheten, via artiklar, pressmeddelanden och sina sociala mediekkanaler som fått stor spridning. Myndigheten för civilt försvar delar Riksbankens råd i broschyren ”Om krisen eller kriget kommer”⁸⁰ och på sin webbplats.⁸¹

Not 77. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 78. Cell broadcast möjliggör att viktiga meddelanden till allmänheten kan nå berörda personer i olika geografiska områden, utan att belasta det ordinarie mobilnätet. I Sverige går systemet under benämningen SE-Alert.

Not 79. Innovationspiloten är del av samarbetet Hybrid Innovation inom Totalförsvaret (SHIFT). Den civila delen av det tilltänka informationsdelningssystemet går under benämningen Bifrost.

Not 80. Myndigheten för civilt försvar (2024). ”Om krisen eller kriget kommer”. MSB2398.

Not 81. Årsredovisning för Sveriges riksbank 2025. Diarienummer: 2025-00990. Observera att Riksbanken inte inkommit med en särskild redovisning, se mer beskrivet under rubriken ”Material och tillvägagångssätt”.

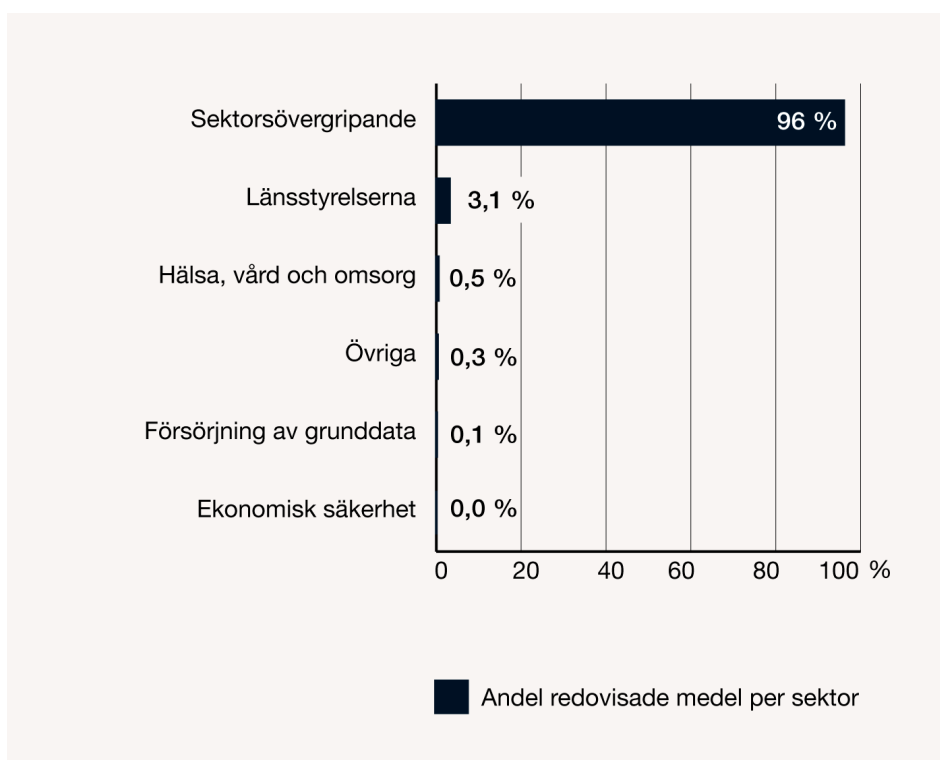
Psykologiskt försvar

Det psykologiska försvaret är hela samhällets förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan från främmande makt och andra utländska aktörer som riktas mot Sverige och svenska intressen för att påverka beslut, uppfattningar eller beteenden.⁸²

Diagram 12. Psykologiskt försvar.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,1⁸³

Procent av totala redovisade medel: 1,4 %

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder inom området psykologiskt försvar. Beredskapsmyndigheternas huvudsakliga åtgärder inom detta fokusområde har under året främst avsett kunskapshöjande insatser internt och externt. Antalet redovisade huvudsakliga åtgärder inom detta fokusområde ligger i den nedre tredjedelen av spannet.

Som grafen visar, har huvudsakliga åtgärder inom detta fokusområde främst vidtagits inom kategorin Sektorsövergripande.⁸⁴ En betydande del av de

Not 82. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 83. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

Not 84. Huvudsakliga åtgärder vid Myndigheten för psykologiskt försvar samt sektorsövergripande huvudsakliga åtgärder vid Myndigheten för civilt försvar.

ekonomiska utfallet för fokusområdet avser fördelning av medel till ideella organisationer via Myndigheten för civilt försvar. Medlen har under året bland annat finansierat utbildningsuppdrag kring allmänhetens beredskap.

Myndigheten för psykologiskt försvar redogör för en rad huvudsakliga åtgärder, där en betydande del avser myndighetens löpande operativa och förmågehöjande verksamhet inom informationspåverkan.⁸⁵ Specifika åtgärder som lyfts är bland andra uppdraget om informationspåverkan i samband med LVU-kampanjen⁸⁶ och studier om valpåverkan i europeiska länder. Myndigheten för psykologiskt försvar har också redovisat en huvudsaklig åtgärd som omfattar genomförda insatser för att stärka Ukraina, i huvudsak genom utbildningar, övningar, rådgivning och stöd, tekniska verktyg av olika slag samt läromedel kring totalförsvarskunskap till Ukrainas skolverksamhet.

Flertalet länsstyrelser har redogjort för riktade insatser för att stödja länets kommuner, ideella aktörer och befolkningen i allmänhet med syfte att stärka hemberedskap, försvarsvilja och motståndskraft mot externa påtryckningar och informationspåverkan. De huvudsakliga åtgärderna bedrivs i form av seminarier, föreläsningar, vägledningar, forum för dialog och samverkan samt stöd till andra aktörers informationsinsatser för allmänheten. Som exempel kan nämnas initiativet ”Stark socken” som Länsstyrelsen Gotland bedriver tillsammans med Region Gotland och andra samarbetsorganisationer, vilket syftar till att stärka det civila försvaret och försvarsviljan genom att boende i länet aktivt arbetar med sin hemberedskap tillsammans med grannar och andra i sitt närområde.

Myndigheternas interna arbete utgörs främst av framtagande av interna riktlinjer och vägledningar. Underlagen behandlar frågor om beredskap och otillbörlig informationspåverkan, såväl som utbildningar och övningar kring detta. Länsstyrelsen i Hallands län har uppgett som exempel att de arbetat med att ta fram en intern variant av broschyren ”Om krisen eller kriget kommer”⁸⁷ för att stärka sin egen organisations motståndskraft. Deltagande i forum för samverkan och övning med externa parter nämns också som stärkande för den egna organisationen.

Sedan höstterminen 2025 är totalförsvarskunskap en del av läroplanen för samhällskunskap på gymnasial nivå. Som en huvudsaklig åtgärd kopplat till detta redogör Riksarkivet för sin lansering av ett antal webbaserade lektionspaket kring teman som försvarsvilja, yttrandefrihet och psykologiskt försvar.

Avslutningsvis kan det antas att en ökad medvetenhet om och förmåga inom det civila försvaret i allmänhet kan främja det psykologiska försvaret, utan att det nödvändigtvis framkommer som huvudsakliga åtgärder.

Not 85. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 86. Regeringsbeslutet om uppdraget att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten (S2022/03244).

Not 87. Myndigheten för civilt försvar (2024). ”Om krisen eller kriget kommer”. MSB2398.

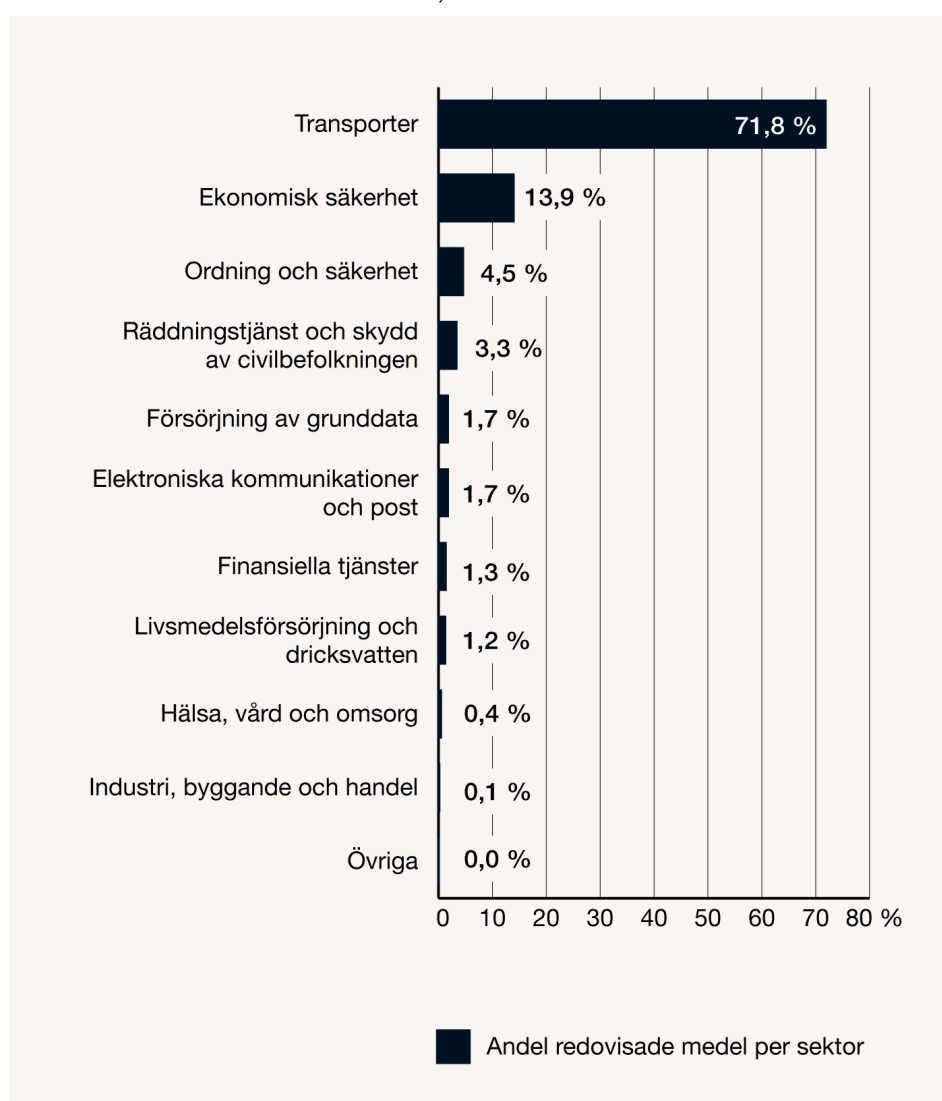
Systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet

Informations- och cybersäkerhet handlar om att skydda viktig information och system så att obehöriga inte kan komma åt dem, att de inte kan manipuleras samt säkerställa att de kan användas som det är tänkt och är tillgängliga där och när de behövs.⁸⁸

Diagram 13. Systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,23⁸⁹

Procent av totala redovisade medel: 3,3 %

Not 88. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 89. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom beredskapssektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder inom området systematiskt och riskbaserat arbete med cybersäkerhet. Återkommande teman är ökad robusthet, driftsäkerhet och redundans i it-system och digitala miljöer. Som grafen visar, återfinns de största ekonomiska volymerna inom beredskapssektorn Transporter vilket beror på satsningar inom flera berörda myndigheter.

Ett par myndigheter har investerat betydande summor på att stärka sitt systematiska och riskbaserade cybersäkerhetsarbete under året. Många myndigheter rapporterar genomförda åtgärder i form av både fysisk och digital separering och segmentering av it-miljöer för att öka säkerhetsnivåerna.⁹⁰

Majoriteten av de rapporterade huvudsakliga åtgärderna har syftat till att stärka myndigheternas interna cybersäkerhetsförmåga, även om det i de flesta fall också bidrar till att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner för externa aktörer och samhället i stort. Några myndigheter hänvisar till att de använt Cybersäkerhetskollen⁹¹ som ett stöd i sitt utvecklingsarbete.

Myndigheternas genomförda huvudsakliga åtgärder syftar bland annat till att förbättra detekteringen och förmågan att stå emot cyberangrepp, ökad övervakning av nät, utökad loggning samt att upprätta redundanta nätverksanslutningar och reservwebbplatser för viktiga digitala plattformar. Specifika aktiviteter inkluderar sådant som rör penetrationstester, återläsningsövningar samt test och träning av avbrottsplaner. Trafikverket nämner också att de har vidtagit fördjupade it-säkerhetsåtgärder för ledningsplatser och ledningsstödsystem. Flertalet myndigheter har nyttjat redovisade medel till rekrytering av ny personal inom cybersäkerhetsområdet, samt kompetenshöjande insatser för befintlig personal.

Myndigheten för civilt försvar har redogjort för sitt arbete med att ta fram en nationell hotdelningsplattform för cyberangrepp, MISP-SE, som ett led i att uppfylla kraven i NIS2-direktivet och den tillhörande svenska cybersäkerhetslag⁹² som trädde i kraft i januari 2026. MISP-SE är en plattform för svenska verksamhetsutövare inom samhällsviktig verksamhet där utövarna både kan ta del av samt dela hotinformation.⁹³

Not 90. Åtgärderna i detta stycke överlappar med såväl fokusområde "Ledning och samverkan som Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet".

Not 91. Cybersäkerhetskollen är samlingsnamnet på de mätningar som Myndigheten för civilt försvar låter genomföra som mäter nivån på verksamhetens systematiska cybersäkerhetsarbete samt ger stöd för förbättringsarbete. Mätningarna har tagits fram utifrån fyra regeringsuppdrag och genomförs vartannat år, senast 2025.

Not 92. Cybersäkerhetslag 2025:1506 samt Cybersäkerhetsförordning 2025:1507.

Not 93. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

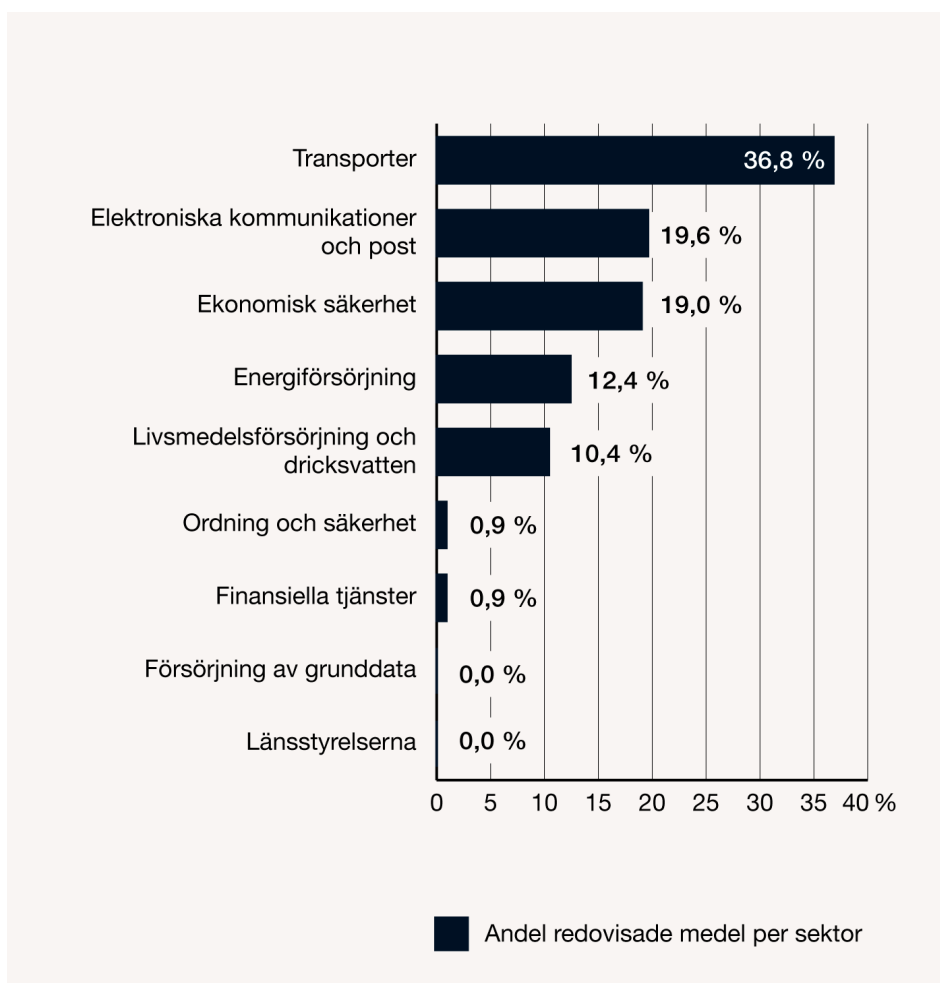
Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet

För att kunna upprätthålla funktionaliteten i den samhällsviktiga verksamheten som är nödvändig för totalförsvaret behöver det fysiska skyddet av denna verksamhet kunna stärkas.⁹⁴

Diagram 14. Fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,35⁹⁵

Procent av totala redovisade medel: 5,0 %

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder inom området fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet. Som grafen visar, innehåller detta fokusområde ett relativt stort ekonomiskt utfall jämfört med andra fokusområden, vilket är väntat givet att fokusområdet är investerings- och materiel tungt.

Not 94. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 95. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

Även om förhållandevis få huvudsakliga åtgärder går att direkt avgränsa till detta fokusområde⁹⁶, befästs bilden i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga⁹⁷ – att arbetet med stärkt fysiskt skydd överlag har utvecklats brett under året.⁹⁸ Ett betydande antal beredskapsmyndigheter har angett huvudsakliga åtgärder avseende stärkt fysiskt skydd av myndigheternas lokaler och anläggningar runtom i landet, genom etablering av nya skyddsobjekt, ändrade rutiner, investeringar i fysisk säkerhet och utökad bevakningsverksamhet.

Svenska kraftnät har under året moderniserat teknisk utrustning samt kompletterat och/eller ersatt funktioner för att upptäcka försök till intrång över eller genom områdesskyddet i teknikbodar och stationer. Myndigheten har under året också vidtagit olika åtgärder för ökad beredskapsförmåga för undervattensinfrastruktur, inkluderat övervakning, detektering av incidenter samt reparation. Under året har Svenska kraftnät även utökat samverkan med Kustbevakningen och Försvarsmakten samt andra transmissionsnätsägare i anslutande grannländer för att snabbt upptäcka och agera på antagonistiska aktiviteter riktade mot undervatteninfrastruktur.

Inom tåg- och vägtrafiken har Trafikverket vidtagit flera åtgärder i syfte att skydda viktiga byggnader och anläggningar från antagonistiska intrång. Inom vägtrafiken har myndigheten även förstärkt det fysiska skyddet i komplexa väganläggningar. Post- och telestyrelsen har redovisat en huvudsaklig åtgärd som omfattar fortifikatoriska satsningar på att stärka det fysiska skyddet för elektronisk kommunikations mest centrala tillgångar, för att därigenom säkerställa de viktigaste samhällsfunktionernas tillgång till tele och internet.

Riksarkivet har redovisat ett regleringsbrevsuppdrag på temat samhällsviktig information som huvudsaklig åtgärd.⁹⁹ En inventering har gjorts i samarbete med ett antal beredskapsmyndigheter, utifrån vilken förutsättningar, utmaningar och hinder för skydd och bevarande av samhällsviktig information har identifierats.

För länsstyrelserna integreras frågor som rör fysiskt skydd ibland i arbetet med fysisk planering. Länsstyrelsen Västmanland har till exempel redovisat en huvudsaklig åtgärd kring integrering av länsstyrelsens arbete med fysisk planering i totalförvarsarbetet. Under året har bland annat en rutin tagits fram för hantering av civila och militära skyddsobjekt i länsstyrelsens arbete med fysisk planering i länet.

Not 96. Detta fokusområde är nytt i den reviderade planeringsinriktningen som utkom efter frågemallen skickades till beredskapsmyndigheterna, varför myndigheterna inte kunnat koppla huvudsakliga åtgärder dit. Även om Myndigheten för civilt försvar har klassificerat om redovisade huvudsakliga åtgärder så att ett antal av dessa knyts till de nya fokusområdena, kan det vara så att antalet redovisade huvudsakliga åtgärder som nu kopplas till detta fokusområde är lägre än om det hade funnits som alternativ för beredskapsmyndigheterna.

Not 97. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 98. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 99. Uppdraget ska redovisas den 1 mars 2026 till Kulturdepartementet.

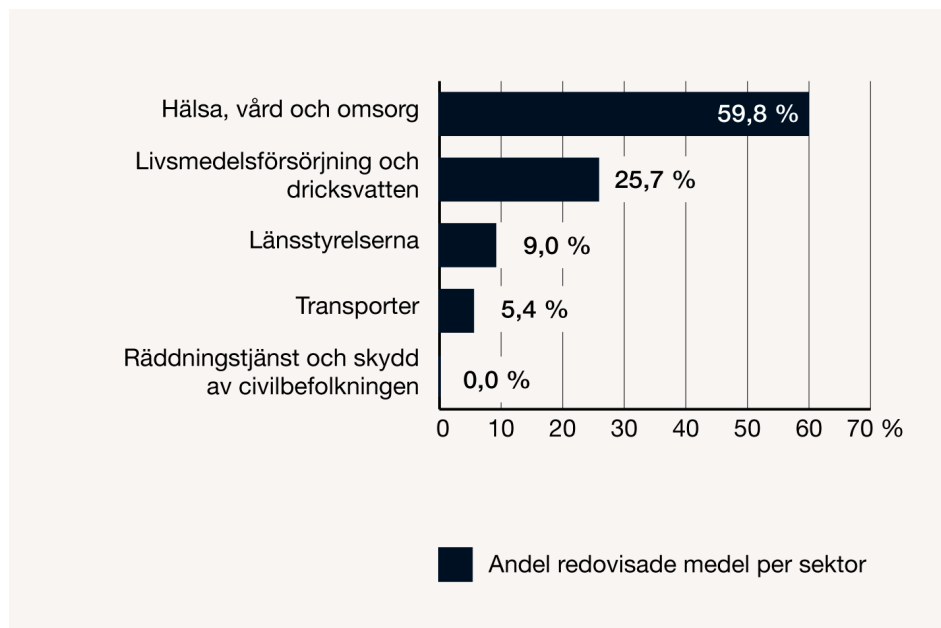
CBRNE (farliga ämnen)

Förekomst av CBRNE-ämnen, i kombination med de olika sorters skador som dessa ämnen kan åstadkomma, innebär att samhället måste upprätthålla olika förmågor för att kunna skydda sig mot händelser inom området.¹⁰⁰

Diagram 15. CBRNE (farliga ämnen).

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,02¹⁰¹

Procent av totala redovisade medel: 0,3 %

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder inom området CBRNE.¹⁰²

Relativt få huvudsakliga åtgärder har redovisats inom det aktuella fokusområdet, näst minst av alla. Som grafen visar, återfinns medel för huvudsakliga åtgärder främst inom beredskapssektorerna Hälsa, vård och omsorg och Livsmedelsförsörjning och dricksvatten vilket är i linje med dessa sektors uppdrag.

Not 100. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 101. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

Not 102. Kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen.

Däremot återspeglar grafen inte det arbete som har skett inom ramen för beredskapssektorn Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen, vilket beror på att Strålsäkerhetsmyndighetens huvudsakliga åtgärder inte är kostnadssatta i detalj och därför inte har räknats in i grafen.¹⁰³

Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit fram nationella strategier för skyddsåtgärder och andra åtgärder vid en kärnvapenexplosion eller påverkan på kärnkraftsreaktorer under höjd beredskap. Övningar och samverkan med andra myndigheter nationellt och internationellt uppges inkluderas i dessa huvudsakliga åtgärder. Insatser har också gjorts för att höja förmågan kring radiologiska mätningar och laboratorieförmåga, främst genom nyrekrytering av personal.

Några länsstyrelser redogör för utbildningar inom CBRNE som huvudsaklig åtgärd, inkluderat förmågehöjning inom strålmätning, såväl för den egna organisationen som för kommuner och blåljusorganisationer i länet. Länsstyrelsen Västra Götaland arrangerar exempelvis en årlig regional flerdagars övnings- och samverkanskurs med fokus på CBRNE-hot med deltagare från bland annat kommuner, Försvarsmakten, räddningstjänster och Polismyndigheten. Ett annat exempel är flera aktörers deltagande i samverkansövningar, såsom Havsörn.¹⁰⁴

Som redan har lyfts i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga¹⁰⁵ redogör flera myndigheter för ökad laboratorieförmåga, laboratorieberedskap och diagnostik kring biologiska och kemiska analyser.¹⁰⁶

Folkhälsomyndigheten har redovisat beredskapsarbete med fokus på hälsohot och har där deltagit i internationella övningar och utbildningar samt nationella övningar med fokus på antagonistiskt nyttjande av smittämnen. Statens veterinärmedicinska anstalt har också lyft sitt deltagande i nätverk som arbetar med CBRNE-frågor och övningar som under året har genomförts i nätverkens regi.

Not 103. Strålsäkerhetsmyndighetens medel ingår inte i denna sammanställning då dessa noll-redovisats i den frågemall som myndigheten redovisat. Myndigheten har istället i PM till Regeringskansliet angett att den har upparbetat tilldelade medel till fullo under året, och att de totala kostnaderna uppgick till cirka 51,8 mnkr. Ca 30 miljoner har använts för att täcka personalkostnader för genomförandet av redovisade huvudsakliga åtgärder. Resterande medel har använts för materielanskaffning, investeringar och upprätthållandet av system. Då Myndigheten för civilt försvar inte har kunnat fördela ut medlen på olika huvudsakliga åtgärder och därmed inte heller utifrån fokusområdena i planeringsinriktningen, har myndigheten valt att inte inkludera dessa medel i sammanställningen.

Not 104. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 105. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 106. Myndigheter som i olika konstellationer samverkat kring detta är Folkhälsomyndigheten, Statens veterinärmedicinska anstalt, Livsmedelsverket samt Totalförsvarets forskningsinstitut. Se även Myndigheten för civilt försvar (2026). "Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)". MCF0028 – reviderad januari 2026.

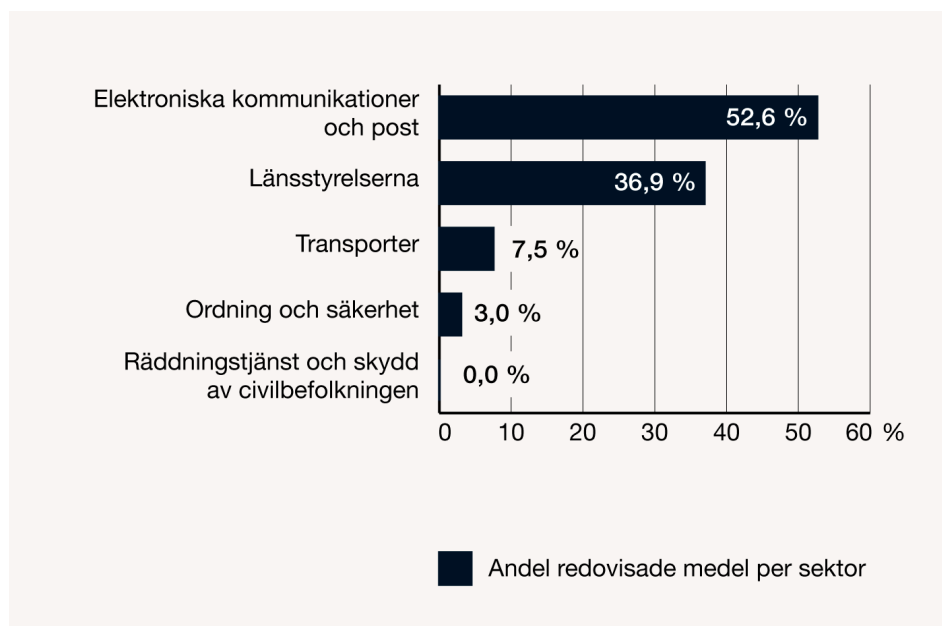
Bidra till det militära försvarets förmåga

Beredskapsmyndigheter behöver säkerställa att den egna myndigheten, inklusive egen samhällsviktig verksamhet, och den samhällsviktiga verksamheten i myndighetens ansvarsområde planerar för hur det militära försvaret kan få det stöd som är nödvändigt för att kunna försvara landet och våra allierade.¹⁰⁷

Diagram 16. Bidra till det militära försvarets förmåga.

Totala redovisade medel (miljarder kronor): 0,04¹⁰⁸

Procent av totala redovisade medel: 0,6 %

Not 107. Myndigheten för civilt försvar (2026). "Planeringsinriktning för krisberedskap och civilt försvar – Planering för att skapa och använda förmåga". MCF0019 – januari 2026.

Not 108. 0,0 % i grafen innebär att det finns åtgärder inom sektorn, men att de saknar redovisade medel eller är av låg kostnadsvolym.

I detta avsnitt redovisas huvudsakliga åtgärder som avser bidrag till det militära försvarets förmåga. Det är endast ett fåtal redovisade huvudsakliga åtgärder som kan knytas direkt till detta fokusområde.¹⁰⁹ Däremot innehåller ett stort antal redovisade huvudsakliga åtgärder, framförallt med tyngdpunkt i fokusområdena ”Upprätthållande och försörjning av viktiga samhällsfunktioner” och ”Ledning och samverkan”, också tydliga bidrag till det militära försvarets förmåga, varför grafen ovan är delvis missvisande. Givet att det är så få åtgärder kopplade till detta fokusområde, blir grafen också något missvisande vad gäller fördelningen mellan beredskapssektorer och länsstyrelser. Detta då betydligt fler, men inte särskilt kostsamma, huvudsakliga åtgärder har vidtagits inom länsstyrelserna samtidigt som inköp av beredskapsresurser hos Post- och telestyrelsen får ett stort genomslag i grafen.

Som konstaterades i delredovisningen av bedömningen av det civila försvarets förmåga¹¹⁰ har samarbetet och den gemensamma planeringen mellan civila och militära aktörer fördjupats under året, något som manifesteras i beredskapsmyndigheternas deltagande i Försvarmaktens operationsplanering. Exempel på frågor av gemensamt intresse finns i form av övningsverksamhet och arbete med världlandsstöd, underhållsstöd och så vidare. Beredskapsmyndigheterna har även involverat Försvarmakten mer i sitt arbete för att både belysa civila behov och det civila försvarets möjligheter att bidra till det militära försvaret.¹¹¹

Särskilt framträdande under detta fokusområde är huvudsakliga åtgärder inom världlandsstöd, där merparten länsstyrelser har redovisat åtgärder som har genomförts tillsammans med kommuner, andra länsstyrelser, inom och mellan civilområden samt med militärregionerna och ett flertal sektorsmyndigheter. De huvudsakliga åtgärderna har olika grad av konkretion, från kartläggning av möjligheter till världlandsstöd i området, utpekande av kommuner och myndigheter med särskilda roller vid höjd beredskap, identifiering av särskilt viktiga hamnar, flygplatser och andra noder samt av alternativa platser som kan tas i anspråk för gruppering av allierade förband. Det innefattar också framtagande av regionala planer, rutiner för hantering av världlandsstödsinsatser, konkreta checklistor samt genomförande av fältövningar och återkommande övningsmoment.

Några länsstyrelser har lyft huvudsakliga åtgärder med fokus på Försvarmaktens behov av stöd från det civila försvaret formulerat i den aktuella militärregionens stödplan, vilken i sin tur utgår från den militära operationsplanen. Arbetet är brett och omfattar utöver ovan nämnda åtgärdsområden även utrymning och inkvartering, lägesbilder, krigssjukvård samt transportfrågor som trafikledning och reparationsberedskap.

Not 109. Detta fokusområde är nytt i den reviderade planeringsinriktningen, varför beredskapsmyndigheterna inte kunnat koppla huvudsakliga åtgärder dit. Även om Myndigheten för civilt försvar har klassificerat om redovisade huvudsakliga åtgärder så att ett antal av dessa knyts till de nya fokusområdena, kan det vara så att antalet redovisade huvudsakliga åtgärder som nu kopplas till detta fokusområde är lägre än om det hade funnits som alternativ för beredskapsmyndigheterna.

Not 110. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 111. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Dessa länsstyrelser har också redovisat huvudsakliga åtgärder som rör uttag och förfogande av fastigheter för totalförsvarets behov, där arbetet varierar från kartläggningsarbete kring vad uppdraget som uttagningsmyndighet innebär till framtagna rutiner för uttag av fastigheter (som använts 2026). Länsstyrelsen Uppsala har under 2025 redan beslutat i ett antal ärenden om uttagning av fastigheter för flera olika behovsmyndigheters räkning. Under året har det även pågått länsstyrelsegemensamt arbete med att se över och tolka lagstiftningen för att skapa samsyn och likriktning mellan länen kring bland annat länsstyrelsernas ansvar att tillhandahålla lokala värderingsnämnder och gode män.¹¹²

Länsstyrelsen Stockholm, i egenskap av civilområdesansvarig länsstyrelse, har angett lägesrapportering till Försvarsmakten som en huvudsaklig åtgärd. Under 2025 har civilområdeskansliet startat upp månatlig lägesrapportering med beskrivning och bedömning av aktuellt läge inom Östra civilområdet samt konsekvenser av Försvarsmaktens aktiviteter för det civila försvaret. Fokus i rapporteringen är på händelser och aktiviteter som påverkar Försvarsmaktens handlingsfrihet i positiv eller negativ bemärkelse. Arbetet har i första hand berört mellersta militärregionen och Gotlands regemente P18, samt länsstyrelserna inom civilområdet. Sektorsansvariga myndigheter och Myndigheten för civilt försvar har berörts indirekt då dessas samlade lägesbilder i förekommande fall har använts som underlag för kansliets sammanställning. Arbetet med att ta del av och utveckla samlade lägesbilder från fler sektorsmyndigheter är under utveckling.

Kustbevakningen har redovisat att Försvarsmakten under året har klargjort behov av stöd i enlighet med överenskommelsen mellan Försvarsmakten och Kustbevakningen kring utnyttjandeförordningen. En stor del av Kustbevakningens operativa resurser ska föras över till Försvarsmakten vid krig, där det förberedande arbetet för detta nu konkretiseras. Strålsäkerhetsmyndigheten har i sin tur redovisat en huvudsaklig åtgärd kring tillståndprocessen för reaktor-drivna allierade fartyg. Sjöfartsverket har under året inlett arbete tillsammans med Försvarsmakten för att tydliggöra hur svenska myndigheter ska styra, leda och övervaka sjöfarten i närområdet vid höjd beredskap. Trafikverket har genomfört spårupprustning på utpekad sträcka i syfte att kunna transportera militära fordon. Post- och telestyrelsen har redovisat en huvudsaklig åtgärd som omfattar förstärkning av beredskapsresurser, där flera av dessa bidrar direkt till det militära försvarets förmåga.

Not 112. Det sammantagna arbetet bygger på de vägledningarna för uttag, förfogande, lokala värderingsnämnder och gode män som det länsstyrelsegemensamma nätverket tog fram år 2024.

Avslutande reflektioner

Avslutande reflektioner

I detta kapitel lyfter Myndigheten för civilt försvar några slutsatser som kan dras utifrån innehållet i beredskapsmyndigheternas särskilda redovisningar. Myndigheten lyfter också ett antal utmaningar som uppdraget att sammanställa de enskilda myndigheternas redovisningar har synliggjort samt vilka behov myndigheten ser framöver för att möta dessa utmaningar.

Fortsatt ojämn utveckling

Myndigheten för civilt försvar har i flera rapporter och uppdrag konstaterat att utvecklingen av det civila försvaret går framåt, men att den är ojämn. Denna sammanställning förstärker den bilden. Detta tydliggörs inte minst genom att de huvudsakliga åtgärder som beredskapsmyndigheterna själva väljer att lyfta fram skiljer sig åt i dignitet och potentiell påverkan på förmågan.

Ett tydligt exempel är att vissa – ofta större – myndigheter kan ha inkluderat ytterligare åtgärder som ”övriga åtgärder” i frågemallens frivilliga kompletterande frågor, medan andra – ofta mindre – myndigheter har lyft motsvarande typer av åtgärder som huvudsakliga. Detta indikerar skillnader i förmåga, kapacitet och prioritering. Samma typ av åtgärd kan alltså tillskrivas olika tyngd, vilket i sin tur speglar att det finns en variation i hur långt myndigheterna kommit i sitt arbete.

För lite flexibilitet i användningen av medel

Det är viktigt att beredskapsmyndigheterna snabbt kan omfördela medel till andra åtgärder inom civilt försvar om planerade åtgärder försenas till följd av rekryteringssvårigheter, försenade upphandlingsprocesser eller av andra skäl som myndigheternas själva har svårt att påverka. Detta talar för att inte öronmärka medel till för specifika ändamål. Samtidigt är viss öronmärkning nödvändig för att säkerställa att medel för civilt försvar används till uppbyggnaden av det civila försvaret, och också kunna följa upp att så sker (se även nedan). Det är viktigt att hitta en ändamålsenlig balans i detta som möjliggör flexibilitet.

Ett annat sätt att skapa förutsättningar för ökad flexibilitet skulle kunna vara att medge ett utökat anslagssparande för beredskapsmyndigheterna. Flera omfattande åtgärder med potential att påverka förmågeutvecklingen i positiv riktning sträcker sig över många år. För att förbättra möjligheterna till, och öka hastigheten i, förmågehöjande investeringar skulle troligtvis fler beredskapsmyndigheter också gynnas av att i vissa fall få göra direktavskrivningar, såsom är fallet för

anslag 2:4 Krisberedskap¹¹³ eller som Försvarsmakten har möjlighet till i vissa fall. Det skulle sannolikt också vara klokt om beredskapsmyndigheterna hade mer likartade förutsättningar än vad som är fallet idag.

Slutligen finns det också behov att flexibelt kunna omfördela medel mellan beredskapsmyndigheter i takt med att kunskapen ökar om hur genomförda åtgärder bidrar till en förmågeutveckling mot målet för det civila försvaret, för att säkerställa största möjliga effekt.

Ingen heltäckande ekonomisk uppföljning

Uppdraget i dess nuvarande utformning innebär att Myndigheten för civilt försvar följer upp de huvudsakliga åtgärder som beredskapsmyndigheterna väljer att redovisa. Eftersom den särskilda redovisningen endast omfattar huvudsakliga åtgärder och de medel som använts för dessa, blir sammanställningen begränsad. Den motsvarar inte en regelrätt uppföljning av genomförda åtgärder och förbrukade medel inom det civila försvaret. Myndigheten för civilt försvar har därför inte möjlighet att bistå regeringen med underlag om vad samtliga miljarder som har tilldelats det civila försvaret genom den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret har använts till. Att den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret följs upp är enligt Myndigheten för civilt försvar en nödvändighet för att ännu tydligare kunna styra ekonomi och verksamhet inom civilt försvar utifrån ett helhetsperspektiv, samt för att öka transparensen. Detta kräver dock att planeringsramen definieras ännu tydligare.

Samtidigt har det också blivit tydligt att beredskapsmyndigheternas interna styrning och ekonomimodeller i de flesta fall inte är utformade för uppföljning av civilt försvar. Myndigheterna får olika styrning, har olika ekonomiska förutsättningar och det krävs manuell hantering för att redovisa ekonomi i relation till utvalda huvudsakliga åtgärder. Det är också svårt för myndigheterna att ange en exakt summa per åtgärd, vilket lämnar öppet för ett visst mått av uppskattning som sammantaget kan påverka helhetsbilden. I dagsläget är det alltså förenat med mycket stora utmaningar för myndigheterna att göra sådana exakta redovisningar av verksamhetens kostnader för det civila försvaret.

Myndigheten för civilt försvars uppfattning är ändå att den särskilda redovisningen för civilt försvar på sikt bör ändras till att inte enbart omfatta de medel som använts för redovisade huvudsakliga åtgärder, eller ens de medel som anses ingå i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Ambitionen bör istället vara att den särskilda redovisningen för civilt försvar ska följa upp den

Not 113. Enligt Myndigheten för civilt försvars regleringsbrev: "Anläggningstillgångar som finansieras från anslaget 2:4 Krisberedskap är undantagna från kravet på lånefinansiering i 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Detta undantag gäller även för de anläggningstillgångar som övriga myndigheter anskaffar och som finansieras från anslaget 2:4 Krisberedskap." I myndighetens allmänna villkor för utvecklingsprojekt framgår: "Hela utgiften för anskaffningen belastar det budgetår i projektet som tillgången är levererad. Finansieringen av anläggningstillgången ska redovisas mot statskapital istället för oförbrukade bidrag. Avskrivningar redovisas därefter hos myndigheten kommande år mot statskapital och påverkar inte redovisningen till Myndigheten för civilt försvar."

totala och faktiska summan av förbrukade medel för civilt försvar för respektive år. Detta eftersom den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret är en teoretisk konstruktion och inte de facto återspeglar verksamheten eller medelstillelningen för det civila försvaret (se avsnitt ”Fördelning av medel”).

Ingen uppföljning av aktörer utanför beredskapsmyndigheterna

En annan utmaning är att beredskapsmyndigheternas redovisning har varit begränsad till myndigheternas egna huvudsakliga åtgärder. Detta innebär att denna sammanställning inte fångar viktiga åtgärder som sker i andra delar av beredskapssystemet – hos kommuner, regioner och näringsliv – såvida dessa åtgärder inte har bedrivits tillsammans med eller har finansierats av en beredskapsmyndighet som har valt att redovisa arbetet som en huvudsaklig åtgärd.

Det skulle bli ett betydligt mer omfattande arbete att vidga uppföljningen till verksamhet utanför beredskapsmyndigheterna. Givet den snäva tidsramen skulle det också vara mycket utmanande för beredskapsmyndigheterna att inhämta information från aktörer inom myndigheternas respektive ansvarsområden, och därefter för Myndigheten för civilt försvar att sammanställa alla underlag. Arbetsinsatsen måste därför vägas mot nyttan av en ökad omfattning. Om det är en helhetsbild som efterfrågas, så räcker det dock inte att följa upp beredskapsmyndigheterna.

Dubbelredovisning och risk för överlappande processer

Arbetet med denna sammanställning inleddes endast en månad efter att Myndigheten för civilt försvar lämnat in en delredovisning av bedömningen av det civila försvarets förmåga.¹¹⁴ Delredovisningen gav en överblick över särskilt betydelsefulla åtgärder som vidtagits under 2025 och den förmågeutveckling som dessa åtgärder bedömdes ha resulterat i – det civila försvarets rörelse det senaste året.

Även om inhämtningen av data till delredovisningen var helt annorlunda¹¹⁵ kan myndigheten konstatera att föreliggande sammanställning bekräftar den

Not 114. Myndigheten för civilt försvar (2026). ”Bedömning av det civila försvarets förmåga – delredovisning av regeringsuppdrag (Fö2025/01545)”. MCF0028 – reviderad januari 2026.

Not 115. Åtgärderna i delredovisningen hämtades från en diskussion vid det Civila beredskapsrådets möte, där myndighetschefer för sektorsansvariga myndigheter och civilområdesansvariga länsstyrelser redovisade de åtgärder som genomförts under 2025, med fokus på åtgärder av särskild betydelse. Delredovisningen baseras även på planerade åtgärder som redovisats inom ramen för Systemunderlag, samt åtgärder som redovisats inom ramen för bedömningen av det civila försvarets förmåga 2025. Därutöver samlades information in från ett drygt trettiotal intervjuer med personal vid Myndigheten för civilt försvar. Information samlades också in genom inläsning av myndighetens nationella samlade lägesbilder under 2025, samt ett flertal rapporter, regeringsuppdrag, pressmeddelanden och andra typer av informationsmaterial.

bild som redan framkommit tidigare. Det är positivt att sammanställningen förstärker bilden i delredovisningen, men i praktiken genererade delredovisningen och denna sammanställning dubbelarbete. En redovisning av genomförda åtgärder bör fortsättningsvis inte inkluderas i en förmågebedömning. Den senare görs mot en kravbild och utifrån det läge i beredskapen som har ackumulerats över tid, inte bara utifrån det senaste årets genomförda åtgärder.

Uppdraget riskerar också genom sin utformning att bli en parallell process till den förmågeplaneringsprocess som bedrivs på myndighetsnivå, även om myndigheten har försökt koppla ihop dem så långt som möjligt. Detta gynnar inte en förutsägbar och förståelig sammanhängande cykel med inriktning, planering och uppföljning i det civila försvaret. Förmågeplaneringsprocessen, och det systemunderlag som är ett resultat av den aktuella processen, ses över 2026 och ambitionen är att synkronisera processer och metodutveckling mellan planering och uppföljning när så sker. I ett sådant arbete behöver också det raster som används i såväl inriktning, planering som uppföljning ses över så att det blir så ändamålsenligt som möjligt.

Redovisningsstöd som behöver fylla flera syften

Myndigheten för civilt försvar har ambitionen att fortsatt ha en så enkel frågemall som möjligt för att få in uppgifter till kommande sammanställningar av genomförda åtgärder, förbrukade medel med mera, men behöver balansera detta mot behovet att ha en mall som kan ge bra information, möjliggöra sammanställning och generera bra beslutsunderlag. Utformningen av mallen påverkar möjligheten att göra en bra sammanställning. Detta är en delikat avvägning eftersom det råder rapporteringströtthet till följd av alla angränsande uppdrag där beredskapsmyndigheterna förväntas leverera in olika typer av uppföljningar och inhämtningar med varierande detaljeringsgrad.

Oaktat de reflektioner gällande omfattningen på den särskilda redovisningen för civilt försvar som Myndigheten för civilt försvar har lyft ovan, kommer myndigheten att se över det redovisningsstöd som har använts detta första uppföljningsår. Dels har denna första sammanställning genererat metodologiska insikter. Dels har det tillkommit nya ingångsvärden som myndigheten behöver omhänderta i redovisningsstödet, såsom att myndigheten behöver följa upp de resultatindikatorer som förväntas integreras och tillämpas i befintliga processer i enlighet med regeringsuppdrag att utveckla resultatindikatorer för det civila försvaret.¹¹⁶ Myndigheten har även fått ett nytt regleringsbrevsuppdrag att följa upp beredskapsmyndigheternas omhändertagande av erfarenheter från Ukraina.¹¹⁷

Not 116. Uppdrag till Myndigheten för civilt försvar att utveckla resultatindikatorer för det civila försvaret. Fö2026/00667. Uppdraget ska redovisas senast 18 september 2026.

Not 117. Myndigheten för civilt försvar ska enligt myndighetens regleringsbrev 2026 undersöka och redovisa hur svenska myndigheter övergripande omhändertagit lärdomar från kriget i Ukraina i den pågående utvecklingen av det civila försvaret. Uppdraget ska bland annat beakta de slutsatser, lärdomar och rekommendationer som gavs i rapporten "Erfarenheter från Ukraina – lärdomar för det civila försvaret (Fö2023/01325)". Uppdraget ska redovisas senast 1 juni 2027.

Redan i årets redovisningar kan myndigheten konstatera att flera myndigheter arbetar med att identifiera och tillgodogöra sig relevanta erfarenheter, vilket ger ovärderlig kunskap om vilka åtgärder Sverige kan behöva genomföra för att stå rustade för att kunna möta ett liknande scenario. Redovisningsstödet kan dock behöva anpassas för att ta höjd för det nya regleringsbrevsuppdraget.

Myndigheten för civilt försvar behöver också beakta att beredskapsmyndigheter under 2026 har fått fler utpekade regleringsbrevsuppdrag som i stor utsträckning ska ingå i den särskilda redovisningen för civilt försvar. Detta lämnar mindre utrymme till beredskapsmyndigheterna att göra ett eget urval av huvudsakliga åtgärder, vilket också påverkar utformningen av redovisningsstödet.

Bilagor

Bilagor

- Missiv ”Beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar 2025”.¹¹⁸
- Instruktion för ifyllnad av frågemall för beredskapsmyndigheternas särskilda redovisning för civilt försvar 2025 med tillhörande sammanfattande promemoria.¹¹⁹
- Frågemall i Excel.¹²⁰

Not 118. MSB 2025-02170-11.

Not 119. MSB 2025-02170-12.

Not 120. MSB 2025-02170-13.

Sammanställning av genomförd verksamhet inom civilt försvar 2025

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

**Myndigheten
för civilt försvar**